

NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE ROZVOJ MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

ZOZNAM ŠTÁTNEJ LEGISLATÍVY NA PODPORU MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE PODNIKATEĽOV

© NARMSP, Bratislava, 2012

Vypracovala: Marta Kubrická

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30. 9. 2012,
resp. publikovaného k tomuto dňu v Zbierke zákonov

Orgány štátnej správy a územnej samosprávy v rámci svojej pôsobnosti v medziach platných zákonov, iných právnych predpisov i v rámci tohto prehľadu uvedených právnych predpisov podporujú rozvoj podnikateľských subjektov (domácich i zahraničných podnikateľov) najmä v oblastiach:

- a/ daňového, colného a poisťného charakteru
- b/ dotácií zo štátneho rozpočtu
- c/ záruk za úvery
- d/ záložného práva
- e/ odpisovania hmotného a nehmotného majetku
- f/ ochrany a podpory investícií
- g/ poskytovania investičnej pomoci
- h/ podpory zamestnanosti
- i/ exportu slovenských výrobkov a služieb
- j/ ochrany hospodárskej súťaže
- k/ odstraňovania administratívnych bariér pri podnikaní a šetrenia firemných financií
- l/ živnostenského podnikania (napr. uznávanie dokladov o odbornej spôsobilosti na vykonávanie živnosti)
- m/ verejného obstarávania.

Možnosti a podmienky podpory podnikateľov upravujú hlavne nasledovné právne predpisy:

Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri

v znení neskorších predpisov

Týmto zákonom sa od 1. februára 2004 prešlo na nový systém vedenia obchodného registra, ktorý zabezpečí rýchle a kvalitné vybavovanie návrhov na zápis do obchodného registra a garantuje transparentný a vopred predvídateľný postup všetkých strán zúčastnených v tomto konaní. Zákon zaviedol nový pojem „registrácia“, t.j. postup pri zápise údajov do obchodného registra, zápise zmien zapísaných údajov a výmaze zapísaných údajov z obchodného registra, ako aj formalizáciu návrhov na zápis do podoby formulárov a ustanovenie presného zoznamu príloh, ktorými je potrebné návrhy na zápis doložiť. Za týmto účelom bola vydaná vyhláška MS SR č. 25/2004 Z. z. a jej novela č. 563/2004 Z. z. Zákon ustanovuje fixnú lehotu na vykonanie zápisu do obchodného registra – 5 pracovných dní – čím sa v prípade úplného a bezchybného návrhu na zápis a príloh k tomuto návrhu vytvorili predpoklady na rýchle vybavovanie návrhov a odstránila právna neistota navrhovateľa a tretích osôb.

S účinnosťou od 1. augusta 2007 je možné podať návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra a uložiť listinu do zbierky listín aj **elektronickými prostriedkami v elektronickej podobe tlačiva**, ktorá je zverejnená na internetovej stránke ústredného portálu verejnej správy www.portal.gov.sk. Tento návrh musí byť podpísaný zaručeným elektronickým podpisom navrhovateľa. Umožnil to zákon č. 24/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Elektronickými prostriedkami možno žiadať aj o vydanie výpisu z obchodného registra, kópie listiny zo zbierky listín alebo potvrdenia o tom, že v obchodnom registri určitý zápis nie je. Žiadosť v týchto prípadoch nemusí byť podpísaná zaručeným elektronickým podpisom.

Zároveň sa zvýhodnili tie subjekty, ktoré vykonávajú úkony vo vzťahu k obchodnému registru prostredníctvom elektronických prostriedkov - ak sa vo veciach týkajúcich sa obchodného registra celý návrh podáva elektronickými prostriedkami, je sadzba poplatku 50 % z pevnej sumy ustanovenej v sadzobníku súdnych poplatkov.

Novým zákonom č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v článku XVIII mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sa umožnilo od 1. júna 2010 **podat' návrh na zápis (tzv. prvozápis) prostredníctvom Jednotného kontaktného miesta (JKM)**. Listiny možno podať JKМ:

- a) v listinnej podobe - JKМ prevedie návrh do elektronickej podoby
- b) elektronicky podpísané zaručeným elektronickým podpisom (od 1. januára 2012).

JKM môže vykonať osvedčenie pravosti podpisu navrhovateľa, navrhovateľ zaplatí súdny poplatok na JKM, ktoré doručí návrh s prílohami do obchodného registra elektronicky. Lehota na vykonanie zápisu potom začína plynúť doručením návrhu na zápis registrovému súdu (§ 5b-5d).

Zákon č. 200/2011 Z. z. o Obchodnom vestníku o zmene a doplnení niektorých zákonov

Prijatím zákona o Obchodnom vestníku sa s účinnosťou od 1. júla 2011 zvýšila transparentnosť a kvalita podnikateľského prostredia, a to formou poskytnutia ľahko dostupných informácií, týkajúcich sa určitého subjektu alebo určitej činnosti koncovému užívateľovi, ktoré sú relevantné pre jeho rozhodovanie a konanie. Zverejňovanie Obchodného vestníka, ako aj komunikácia s vydavateľom Obchodného vestníka prebieha výlučne elektronicky s výnimkou údajov, ktoré zverejňujú osoby podľa § 5a ods. 5 a 6 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)

v znení neskorších predpisov

Živnostenský zákon upravuje vzťahy medzi štátom a podnikateľmi, teda upravuje verejnoprávnu rovinu podnikania. Sleduje ochranu verejných záujmov v podnikaní, riadny výkon živnosti, riadnu evidenciu podnikania, ochranu záujmov zákazníkov, zdravia a života občanov a zamestnancov podnikateľov. Živnostenský zákon neupravuje podmienky pre všetky druhy podnikateľskej činnosti, ale len podnikanie, ktorý má živnostenský charakter.

Zákon zabezpečuje uplatňovanie zásady rovnakého zaobchádzania pri získavaní oprávnenia prevádzkovať živnosť na základe osvedčenia o živnostenskom oprávnení pri samotnom prevádzkovaní živnosti, ako i pri výkone všetkých práv a povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona.

Zákon upravuje vzájomné uznávanie odbornej spôsobilosti občanov členských štátov Európskej únie, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie (ďalej len „členský štát“), čím odstraňuje prekážky voľného pohybu osôb, ktoré vyplývajú z odlišných požiadaviek na odbornú spôsobilosť v jednotlivých členských štátoch. Umožňuje slovenským živnostníkom požiadať obvodný úrad v sídle kraja o vydanie dokladu o povahe a dĺžke praxe v činnostiach, ktoré sú živnosťou, vykonávaných na Slovensku, ktorý je potrebný na preukázanie odbornej spôsobilosti pri žiadosti o udelenie živnostenského listu v niektorom z členských štátov. Fyzickým a právnickým osobám z členských štátov Európskej únie, štátov dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie zákon v oblasti odbornej spôsobilosti umožňuje alternatívne preukázať splnenie podmienok dokladmi o vykonaní praxe v postavení podnikateľa, vo vedúcom postavení v podniku, a to v kombinácii s preukázaním zamestnaneckej praxe a dokladom o príslušnom vzdelaní.

Zákon obsahuje istý kompenzačný mechanizmus, zásluhou ktorého sa umožňuje osobám z členských štátov spĺňajúcim vo svojej domovskej krajine podmienky na vykonávanie určitej činnosti, aby obdobné činnosti mohli vykonávať aj na území Slovenskej republiky. Konkrétne požiadavky na náhradné preukazovanie odbornej spôsobilosti sú uvedené v zákone a sú rozdelené pre jednotlivé živnosti podľa zoznamov I až III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES.

S účinnosťou **od 1. októbra 2007** sa vybudovali na obvodných úradoch **jednotné kontaktné miesta**, kde si začínajúci živnostníci zároveň pri ohlasovaní živnosti alebo pri žiadosti o vydanie koncesie splnia daňovú registráciu k dani z príjmov a oznamovaciu povinnosť a prihlásia sa do systému povinného zdravotného poistenia, čím sa zjednodušili administratívne procedúry nielen domácim podnikateľským subjektom, ale aj príslušníkom z iných členských štátov, ktorí majú záujem etablovať sa na území Slovenskej republiky. Ďalšími významnými zmenami sú: zrušilo sa obligatórne predkladanie výpisov z registra trestov, ktoré si bude elektronickou formou zabezpečovať živnostenský úrad, zrušila sa tiež povinnosť preukazovania právneho titulu užívania prevádzkarne (na účely ochrany tretích osôb i konania pred živnostenským úradom

je dostatočné, ak podnikateľ preukáže svoj právny vzťah k užívaniu nehnuteľnosti, v ktorej má svoje sídlo - právnická osoba, ktorá sa nezapisuje do obchodného registra - alebo miesto podnikania líšiace sa od bydliska - fyzická osoba; právnická osoba, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, preukazuje právny titul k užívaniu sídla v konaní pred obchodným registrom), zrušila sa povinná trojročná prax ako podmienka pre začínajúcich podnikateľov vyučených v odbore pre získanie oprávnenia pri remeselných živnostiach, umožnilo sa osobám s dlhoročnou – najmenej 10 ročnou praxou, nadobudnúť živnostenské oprávnenie pre remeselné živnosti aj v prípade chýbajúceho vzdelania. Ďalšou výraznou zmenou je aj fakt, že podnikateľom odpadla autorizácia inšpekčnej knihy a zrušil sa aj správny poplatok za tento výkon. Umožnil to zákon č. 358/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

S účinnosťou **od 1. júna 2010** sú pre ostatné osoby, ktoré majú záujem **poskytovať služby podľa iných osobitných predpisov**, iných ako je živnostenský zákon (t. j. podnikatelia podľa § 2 odsek 2 písm. c) Obchodného zákonníka), ktoré sú v pôsobnosti rôznych štátnych orgánov a profesijných komôr, vybudované jednotné kontaktné miesta (2) tiež na živnostenských úradoch obvodných úradov, ale len v sídlach krajských miest. Tieto sú totožné s JKM (1) na týchto úradoch. JKM (2) poskytujú pomoc aj občanom z iných členských štátov, ktorí majú záujem podnikáť v službách na území SR, či už na trvalom základe alebo cezhranične.

Od 1. júna 2010 boli zrušené koncesované živnosti a boli zaradené do viazaných živností. To znamená, že poplatok za vydanie oprávnenia na tieto činnosti, ktorý bol pôvodne vo výške 33 Eur sa znížil až o 18 Eur, nakoľko sa znížil aj samotný správny poplatok za vydanie oprávnenia na viazanú živnosť z pôvodných 16,50 Eur na 15 Eur.

Od 1. decembra 2011 novelou zákona (publikovaná pod č. 392/2011 Z. z.) sa

- urýchlilo vydanie preukazu o živnostenskom oprávnení. Lehota na vydanie živnostenského oprávnenia sa skrátila z 5 pracovných dní na 3 pracovné dni, ak žiadateľ doložil všetky doklady a splnil zákonné podmienky (§ 47, ods.1);
- odstránilo sa duplicitné oznamovanie údajov, ktoré sa zapisujú do obchodného aj živnostenského registra. Po novom stačí, aby obchodné spoločnosti nahlásili údaje obchodnému registru, ktorý ich automaticky postúpi živnostenskému registru (§ 49, ods. 1);
- bola konštituovaná rozšírená pôsobnosť na všetky obvodné (živnostenské) úrady o agendu, ktorá im vyplýva z postavenia JKM., vrátane rozšírenia pôsobnosti, ktorá sa vzťahuje na podnikanie podľa osobitných zákonov a na podnikanie zahraničných osôb (§66b v spojení s § 66ba);
- novela živnostenského zákona upustila pri menej závažných prvých porušeníach zákona od povinnosti uložiť pokutu (§ 65a);

Od 1. januára 2012 je plná funkcionálna elektronických jednotných kontaktných miest vrátane platobného portálu. Novelou zákona (publikovanou pod č. **392/2011 Z. z.**), je zabezpečená plná funkcionálna elektronických služieb JKM, t. j. ohlásenie živnosti, pozastavenie a zrušenie živnosti, ako aj možnosť úhrady súdnych a správnych poplatkov. Novela tiež ustanovila, že podanie predložené elektronickými prostriedkami a podpísané zarúčeným elektronickým podpisom (platí pre všetky fyzické osoby a právnické osoby, ktoré sa nezapisujú do obchodného registra) je bezplatné (úprava položky 148 sadzobníka správnych poplatkov). Týmto rozhodnutím sa čas vybavovania so živnostenskými úradmi cez internet skrátil na niekoľko minút oproti dovtedajším trom dňom, čo je obvyklý čas prevodu platby z účtu podnikateľa na účet v Štátnej pokladnici. Týka sa to nasledovných elektronických podaní:

- vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení pri voľnej živnosti,
- získanie výpisu z verejnej časti živnostenského registra za jedného podnikateľa,
- vydanie prehľadu údajov zapísaných v živnostenskom registri,
- vykonanie zmien v osvedčení o živnostenskom oprávnení,
- vydanie potvrdenia o tom, že v živnostenskom registri nie je zápis,
- vydanie dokladu o tom, že poskytovanie služieb na základe živnostenského oprávnenia nie je obmedzené alebo zakázané.

S účinnosťou **od 1. januára 2012** sa znížil aj správny poplatok za vydanie dokladu o tom, že poskytovanie služieb na základe živnostenského oprávnenia nie je obmedzené alebo zakázané z 10 eur na 3 eurá (podanie predložené inak ako elektronickými prostriedkami).

Zákon č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon je transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu, ktorej zámerom bolo liberalizovať služby, odstraňovať neprimerané, neopodstatnené a diskriminačné prekážky pri poskytovaní služieb a zjednocovať podmienky v oblasti poskytovania služieb v jednotlivých členských štátoch. Transpozíciou smernice sa **od 1. júna 2010** zabezpečuje kompatibilita nášho právneho poriadku s právom ES/EÚ a sloboda voľného pohybu služieb.

Smernica vytvára priestor pre zlepšenie podmienok, z hľadiska prístupu k službám (získania oprávnenia na poskytovanie služby/podnikanie), administratívnej spolupráce príslušných orgánov na vnútornom trhu EÚ, prístupu k informáciám v oblasti poskytovania služieb, cezhraničného poskytovania služieb, ako aj z hľadiska uznávania dokladov odbornej kvalifikácie, vydaných v inom členskom štáte.

Požiadavky smernice sú zabezpečené v praxi najmä z hľadiska prístupu fyzických a právnických osôb k službám zriadením jednotných kontaktných miest (ďalej len „JKM“), administratívnej spolupráce medzi orgánmi na vnútornom trhu prostredníctvom zavedenia Informačného systému vnútorného trhu, sprístupnením celého radu informácií v oblasti služieb v osobnom kontakte poskytovateľa a príjemcu služby s JKM alebo prostredníctvom elektronických zariadení.

Vytvorenie JKM 2 (na obvodnom úrade v sídle kraja), poskytovanie informácií a možnosť podania žiadosti o vydanie oprávnenia na poskytovanie služby na jednom mieste, vrátane elektronickej komunikácie a zavedenie informačného systému vnútorného trhu povedie k úspore finančných nákladov podnikateľov. Vytvorenie siete JKM 2, ktoré nadväzujú na JKM 1, zníži a zefektívni administratívno-právne postupy v podnikateľskom prostredí, zjednoduší prístup ku službám nielen domácim podnikateľom, ale aj podnikateľom z iných členských štátov, ktorí budú mať záujem etablovať sa na území Slovenskej republiky alebo poskytovať služby cezhranične, dočasne.

Úsporou v prospech podnikateľa okrem zníženia niektorých správnych poplatkov je aj zabezpečenie výpisu z registra trestov zdarma (ako jedna z podmienok vydania oprávnenia na podnikanie), ktorý už v súčasnosti zabezpečujú pre určitý okruh podnikateľov JKM 1, ako aj úspora času a financií podnikateľa pri využití JKM 2, ktoré mu zabezpečí okrem výpisu z registra trestov aj pridelenie IČO, evidenciu v príslušnej zdravotnej poisťovni, na daňovom úrade, prípadne zaregistrovanie firmy v obchodnom registri, s predkladaním potrebných dokladov a údajov len raz, na jednom mieste, na JKM.

JKM prijíma od fyzických osôb alebo právnických osôb uchádzajúcich sa o oprávnenie prevádzkovať živnosť alebo o oprávnenie na podnikanie na základe iného ako živnostenského oprávnenia:

- a/ ohlásenia živnosti
- b/ údaje a doklady, vrátane správnych poplatkov, ktoré sú vyžadované podľa osobitných zákonov na účely predloženia žiadosti o oprávnenie na podnikanie na základe iného ako živnostenského oprávnenia podľa osobitných zákonov,
- c/ údaje potrebné na registráciu a oznámenia daňovníka podľa osobitného predpisu,
- d/ údaje potrebné na prihlásenie sa do systému povinného zdravotného poistenia a oznámenie zmeny platiteľa poistného na účely zdravotného poistenia,
- e/ údaje a doklady, vrátane súdnych poplatkov, vyžadované podľa osobitného zákona na účely zápisu údajov do obchodného registra,
- f/ údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.

Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania pomoci, ktorú štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby s finančnými vzťahmi na verejné rozpočty poskytujú podnikateľom a združeniam podnikateľov na podnikanie alebo v súvislosti s ním priamo alebo nepriamo z prostriedkov štátneho rozpočtu, zo svojho rozpočtu alebo z vlastných zdrojov. Za podmienok určených zákonom, osobitnými zákonmi (napr. zákon o Exportno-importnej banke, právnymi predpismi Európskeho spoločenstva vzťahujúcimi sa na štátnu pomoc, sa štátna pomoc môže poskytnúť na podporu

- a/ hospodárskeho rozvoja regiónov, v ktorých je životná úroveň mimoriadne nízka alebo v ktorých je vysoká nezamestnanosť,
- b/ uskutočnenia významného projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnych nedostatkov vo fungovaní hospodárstva,
- c/ rozvoja určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí,
- d/ kultúry a zachovanie kultúrneho dedičstva.

Štátna pomoc sa môže poskytnúť na rozvoj regiónov, na vzdelávanie zamestnancov a na podporu zamestnanosti, na výskum a vývoj, na životné prostredie, **pre malého podnikateľa alebo stredného podnikateľa**, na záchranu a reštrukturalizáciu podnikateľov v ťažkostiach, pre oceľarský priemysel, pre lodiarsky priemysel, pre automobilový priemysel, pre priemysel syntetických vlákien, na podporu rudného baníctva a uhoľného baníctva, na podporu dopravy.

Priamou formou štátnej pomoci je najmä dotácia, príspevok, grant, úhrada úrokov alebo časti úrokov z úveru poskytnutého podnikateľovi, úhrada časti úveru, návratná finančná výpomoc.

Nepriamou formou štátnej pomoci je najmä prevzatie štátnej záruky alebo bankovej záruky, poskytnutie úľavy na dani alebo penále, pokute, úroku alebo na iných sankciách podľa osobitného predpisu, predaj nehnuteľného majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu ako je tržobná cena, poskytovanie poradenských služieb bezplatne alebo za čiastočnú úhradu, odklad platenia dane alebo povolenie zaplatať dane v splátkach. Štátna pomoc sa môže poskytnúť podľa schém štátnej pomoci alebo ako individuálna štátna pomoc.

Žiadosti o poskytnutie štátnej pomoci z prostriedkov ŠR sa podávajú vecne príslušnému ministerstvu alebo právnickej osobe, prostredníctvom ktorej sa tieto prostriedky poskytujú.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Tento zákon ustanovuje ciele a podmienky podpory regionálneho rozvoja, upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, obcí a ďalších subjektov územnej spolupráce a podmienky na koordináciu a realizáciu regionálneho rozvoja. Podpora regionálneho rozvoja sa vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Podpora regionálneho rozvoja je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, rozvoj vedy, výskumu a vývoja, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia, rozvoj ľudských zdrojov, rozvoj cestovného ruchu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, ochranu prírody, rozvoj občianskej vybavenosti, ďalšie aktivity, ak to ustanoví osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva. Pre potreby rozvoja regiónov môžu byť zriadené euroregióny, regionálne rozvojové agentúry a iné právnické osoby, ktorým môže byť poskytnutý finančný príspevok zo štátneho rozpočtu, zo štátnych účelových fondov, z rozpočtov vyšších územných celkov, z rozpočtov obcí, z prostriedkov fyzických a právnických osôb, z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií.

Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Jedným z cieľov novely zákona (publikovaná pod č. 348/2011 Z. z.), ktorá nadobudla účinnosť v zásade od 1. januára 2012 okrem troch bodov, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2013, bolo spriechniť veriteľské návrhy na vyhlásenie konkurzu z dôvodu platobnej neschopnosti dlžníka, a tým vytvoriť prirodzený tlak na dodržiavanie platobnej disciplíny, ako aj tlak na včasné riešenie hroziaceho úpadku alebo úpadku dlžníkom iným spôsobom ako konkurzom, a to neformálnou alebo formálnou reštrukturalizáciou.

Novela konkurzného zákona je zásadným opatrením smerujúcim k lepšej vymožitelnosti práva. Nová právna úprava umožňuje veriteľom podať návrh na vyhlásenie konkurzu aj bez toho, aby mali uznanú pohľadávku dlžníkom alebo vykonateľnú pohľadávku. Po novom je tak veriteľ oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak môže odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť svojho dlžníka. Platobnú neschopnosť dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch peňažných záväzkov viac ako jednému veriteľovi a bol jedným z týchto veriteľov písomne vyzvaný na zaplatenie. Táto zásadná zmena umožní veriteľom uplatňovať si svoje nároky voči dlžníkovi skôr, ako "skonsumuje" svoj nezabezpečený majetok, čím sa predpokladá vyššie uspokojenie veriteľov. S tým úzko súvisia zmeny definícií úpadku, najmä predĺženia, čím sa zabezpečí motivácia štatutárnych orgánov dlžníka riešiť jeho úpadok včas. Prihlasovanie pohľadávok sa zjednodušilo nasledovne:

- umožnilo sa prihlásiť veriteľom viacero nezabezpečených pohľadávok jednou prihláškou, a tým sa zjednodušil proces prihlasovania nezabezpečeným veriteľom;
- upravilo sa povinné prihlasovanie pohľadávok veriteľmi už len u správcu, a to len v jednom rovnopise;
- umožnilo sa veriteľovi prihlásiť pohľadávku aj po uplynutí základnej prihlasovacej lehoty 45 dní od vyhlásenia konkurzu, avšak iba ako nezabezpečenú pohľadávku bez hlasovacieho práva.

Obdobne ako v konkurze aj prihlasovanie pohľadávok v reštrukturalizácii sa zjednodušilo.

Zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania investičnej pomoci na rozvoj regiónov podľa Nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) (Ú. v. EÚ L 214, 9. 8. 2008), ako aj pôsobnosť orgánov verejnej správy pri poskytovaní investičnej pomoci a kontrole jej použitia.

Investičná pomoc na podporu počiatočnej investície a vytvárania pracovných miest sa poskytuje formou

- a/ dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok,
- b/ úľavy na dani z príjmu podľa zákona o dani z príjmov,
- c/ príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta podľa zákona o službách zamestnanosti,
- d/ prevodu nehnuteľného majetku alebo zámeny nehnuteľného majetku za cenu nižšiu, ako je všeobecná hodnota majetku (Vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku).

Poskytovateľom investičnej pomoci je

- a/ Ministerstvo hospodárstva SR, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. a),
- b/ Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ak ide o investičnú pomoc pre oblasť cestovného ruchu podľa odseku 1 písm. a),
- c/ Ministerstvo financií SR prostredníctvom vecne a miestne príslušného správcu dane, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. b),
- d/ Ministerstvo práce a sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. c),

e/ vlastník alebo správca nehnuteľnosti vo vecnej pôsobnosti orgánov verejnej správy, alebo Slovenský pozemkový fond, poskytovateľom tejto formy investičnej pomoci môže byť aj obec, vyšší územný celok alebo organizácia v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, ak ide o investičnú pomoc podľa písm. d).

Prijímateľom investičnej pomoci je právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ so sídlom v Slovenskej republike, zapísaná v Obchodnom registri alebo v Živnostenskom registri - ktorá bude realizovať investičný zámer v Slovenskej republike; prijímateľ musí byť v 100 % vlastníctve žiadateľa alebo žiadateľ musí byť vo vzťahu k prijímateľovi ovládajúcou osobou (§ 66a Obchodného zákonníka).

Investičná pomoc sa môže poskytnúť

- a/ v priemyselnej výrobe
- b/ pre technologické centrá
- c/ pre centrá strategických služieb
- d/ pre cestovný ruch.

Žiadateľ predkladá **investičný zámer** Ministerstvu hospodárstva SR alebo Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ak ide o investičnú pomoc pre oblasť cestovného ruchu, ktoré písomne potvrdí žiadateľovi, že investičný zámer má predpoklad splniť podmienky na poskytnutie investičnej pomoci a vypracuje návrh na poskytnutie investičnej pomoci, ktorý zašle na vyjadrenie poskytovateľom investičnej pomoci. Na základe ich súhlasných stanovísk Ministerstvo hospodárstva SR alebo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ak ide o investičnú pomoc pre oblasť cestovného ruchu vypracuje ponuku investičnej pomoci, na základe ktorej môže žiadateľ požiadať príslušné ministerstvo o poskytnutie investičnej pomoci.

Novela zákona (publikovaná pod č. 231/2007 Z. z.) s účinnosťou od 1. augusta 2011 vytvorila podmienky pre ekonomický rozvoj znevýhodnených regiónov, prostredníctvom podpory vytvárania nových investícií a vytvárania nových pracovných miest na trvalo udržateľnom základe s dôrazom na zrovnoprávnenie domácich a zahraničných investorov, ako aj na transparentnosť poskytovania investičnej pomoci. V tejto súvislosti novela zákona upravuje podmienky poskytovania investičnej pomoci, spresňuje a administratívne zjednodušuje schvaľovací proces, upravuje spôsob a postup schvaľovania zmien pri poskytovaní investičnej pomoci, ako aj práva a povinnosti príjemcov pomoci a príslušných orgánov štátnej správy pri poskytovaní investičnej pomoci.

Maximálnu intenzitu investičnej pomoci a výšku investičnej pomoci v okresoch podľa jednotlivých regiónov Slovenskej republiky ustanovuje **nariadenie vlády SR č. 481/2011 Z. z.**

Vzor formulára na získanie investičnej pomoci, podrobnosti a náležitosti na predkladanie ročnej správy o priebehu realizácie investičného zámeru, záverečnej hodnotiacej správy a ročnej správy o využívaní investícií ustanovuje **vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 123/2011 Z. z.**

Zákon č. 185/2009 Z. z. . o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Nový zákon stanovuje pravidlá a postupy pre poskytovanie stimulov pre výskum a vývoj vykonávaný podnikateľmi zo všetkých odvetví národného hospodárstva Slovenskej republiky tak, aby podnikatelia boli motivovaní vo väčšej miere zakladať svoj rozvoj a podnikateľské zábery na výsledkoch výskumu a vývoja. „Stimulom“ sa označuje poskytnutie dvoch podporných nástrojov pre výskum a vývoj vykonávaný podnikateľom, a to dotácie zo štátneho rozpočtu a úľavy na dani z príjmu.

Zákon takto vytvorí priaznivé podmienky pre zvyšovanie celkových výdavkov na výskum a vývoj o finančné prostriedky, ktoré podnikatelia budú vynakladať z vlastných zdrojov pri spolufinancovaní získaných stimulov. Zároveň budú vytvorené podmienky aj pre zvýšenie zapájania sa mikropodnikateľov, malých, stredných a veľkých podnikateľov do výskumu a vývoja a do plnenia cieľov Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 a cieľov Lisabonskej stratégie.

Účinnosť: od 1. 8. 2009, článok II od 1. 1. 2010

Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu

Nový zákon upravuje podporu cestovného ruchu v Slovenskej republike, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pôsobiach v cestovnom ruchu, tvorbu koncepčných dokumentov a financovanie rozvoja cestovného ruchu. Podporou cestovného ruchu sa rozumejú **aktivity smerujúce k zvýšeniu počtu domácich a zahraničných návštevníkov, predĺženiu ich pobytu na území Slovenskej republiky a zvýšeniu ich prínosu pre hospodárstvo**. Plnenie úloh v cestovnom ruchu zabezpečujú Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR Slovenskej republiky, vyššie územné celky, obce, príspevková organizácia zriadená ministerstvom krajskej organizácie cestovného ruchu, oblasťné organizácie cestovného ruchu.

Financovanie organizácií cestovného ruchu pozostáva z

a) **garantovaných zdrojov**, ktorými sú dotácie zo štátneho rozpočtu, ktoré poskytne štát v rovnakej výške, ako sú členské príspevky obce oblasťnej organizácii, členské príspevky vyššieho územného celku krajskej organizácii a členské príspevky oblasťných organizácií krajskej organizácii podľa § 8 ods. 5 spolu,

b) **negarantovaných zdrojov**, ktoré tvoria členské príspevky ostatných členov organizácií cestovného ruchu, ktorými sú napríklad občianske združenia, registrované cirkvi a náboženské spoločnosti, štátne inštitúcie, dobrovoľných príspevkov samosprávy na aktivity organizácie cestovného ruchu, dobrovoľných príspevkov podnikateľských a iných subjektov, príjmov z činnosti organizácie cestovného ruchu z predaja produktu cestovného ruchu a odmeny za sprostredkovanie, výnosov z činnosti turisticko-informačných kancelárií, príjmov z predaja reklamnej plochy,

c) **členských príspevkov** podnikateľských subjektov oblasťnej organizácii.

Dotácia sa poskytne len organizáciám cestovného ruchu registrovaným ministerstvom na realizáciu aktivít, ktoré sú spojené s hlavným predmetom ich činnosti. Dotácia sa poskytuje na príslušný rozpočtový rok s výnimkou prvého roku činnosti organizácie cestovného ruchu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na základe zmluvy o poskytnutí dotácie uzatvorenej medzi ministerstvom a organizáciou cestovného ruchu.

Dotácia sa poskytuje na základe písomnej žiadosti organizácie cestovného ruchu a predloženého projektu, ktorý je zameraný na realizáciu aktivít, ktoré sú spojené s hlavným predmetom činnosti organizácie cestovného ruchu. Žiadosť o poskytnutie dotácie a návrh projektu doručí organizácia cestovného ruchu ministerstvu najneskôr do 15. februára príslušného rozpočtového roka, na ktorý sa dotácia poskytuje. Vzor žiadosti o poskytnutie dotácie je uvedený v prílohe zákona.

Prílohou žiadosti o poskytnutie dotácie je

- a) projekt zameraný na realizáciu hlavných aktivít žiadateľa o dotáciu,
- b) potvrdenie od príslušného správcu dane, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované daňové nedoplatky, nie staršie ako tri mesiace,
- c) potvrdenie Sociálnej poisťovne, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované nedoplatky sociálneho poistenia a nedoplatky príspevkov na starobné dôchodkové sporenie svojich zamestnancov, nie staršie ako tri mesiace,
- d) potvrdenie od zdravotných poisťovní, že žiadateľ o dotáciu nemá evidované nedoplatky na zdravotnom poistení svojich zamestnancov, nie staršie ako tri mesiace,
- e) doklad preukazujúci sumu finančných prostriedkov získaných z členských príspevkov za predchádzajúci rozpočtový rok,
- f) čestné vyhlásenie žiadateľa o dotáciu o tom, že
 1. nie je v likvidácii,
 2. nepodal návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie,
 3. neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania,
 4. nemá iné nedoplatky voči štátnemu rozpočtu,

5. proti nemu nebol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, alebo že súd nezastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku,
6. mu nebolo doručené upovedomenie o začatí exekučného konania.

Projekt na poskytnutie dotácie organizácii cestovného ruchu obsahuje plán činnosti žiadateľa o dotáciu na príslušný rozpočtový rok a rozpočet žiadateľa o dotáciu na príslušný rozpočtový rok.

Účinnosť: 1. decembra 2011

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty

v znení neskorších predpisov

Odpočítanie dane pri registrácii

Osoba, ktorá sa stala platiteľom, môže odpočítať daň viažucu sa k majetku, ktorý nadobudla pred dňom registrácie, kedy sa stala platiteľom, ak tento majetok nebol zahrnutý do daňových výdavkov podľa zákona o dani z príjmov v kalendárnych rokoch predchádzajúcich kalendárnemu roku, v ktorom sa stala platiteľom, okrem zásob.

Daň pri uvedenom majetku, ktorý je odpisovaný podľa osobitného predpisu, platiteľ zníži o pomernú časť dane zodpovedajúcu odpisom. Platiteľ nemôže odpočítať daň, ak majetok nepoužije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ. Platiteľ odpočíta daň v rozsahu a za podmienok stanovených v § 49 až § 51 zákona o DPH.

Samozdanenie pri dovoze

Pri dovoze tovaru vyrubuje daň colný orgán a dovozca je povinný túto daň zaplatiť colnému úradu. **Novela zákona o dani z pridanej hodnoty (publikovaná pod č. 331/2011 Z. z., článok V) s účinnosťou od 1. januára 2013** umožnila, že pri splnení určitých zákonných podmienok, aby daň pri dovoze tovaru v prípade vzniku daňovej povinnosti bola priznaná v daňovom priznaní a platená daňovému úradu, čo znamená, že daň pri dovoze nebude vyrubovať vo všetkých prípadoch colný orgán. Táto možnosť sa doplnila do zákona o dani z pridanej hodnoty s účinnosťou od 1. januára 2013. Takáto úprava vychádza z čl. 211 smernice Rady 2006/112/ES, ktorý umožňuje členským štátom, aby pri dovoze tovaru platiteľ dane daň neplatil ihneď pri prepustení tovaru do príslušného colného režimu, ale túto daň platil prostredníctvom daňového priznania. Týmto sa vytvoria rovnaké podmienky z hľadiska platenia dane (tzv. samozdanenie) pre tovary nadobudnuté platiteľom dane z iných členských štátov Európskej únie a pre tovary dovezené platiteľom dane z tretích štátov (štáty mimo Európskej únie). Výhodou tejto úpravy pre platiteľa dane je, že platiteľ dane v rovnakom zdaňovacom období prizná daň a súčasne uplatní odpočítanie dane.

Tento systém prinesie podnikateľom cash flow výhodu a ovplyvní ich rozhodovanie o tom, ktorý členský štát si vyberú za štát dovozu tovaru do Európskej únie, v ktorom bude tovar prepustený do colného režimu voľný obeh. Samozdanenie pri dovoze tovaru prinesie výhodu v konečnom dôsledku aj pre štát, a to z dôvodu, že slovenskí podnikatelia si nebudú vyberať za štát dovozu susedné členské štáty, ktoré umožňujú systém platenia dane pri dovoze tovaru prostredníctvom daňového priznania podávaného daňovému úradu, čo znamená, že clo sa vyberie v Slovenskej republike. V súčasnosti je tento systém zo štátov susediacich so Slovenskou republikou zavedený v Českej republike, Maďarsku a Rakúsku.

Samozdanenie pri dovoze tovaru však nebude uplatňovať každý platiteľ dane, ale len ten, ktorý spĺňa podmienky ustanovené v návrhu zákona.

Platiteľ dane, ktorý spĺňa podmienky pre samozdanenie, je povinný daň pri dovoze tovaru sám vypočítať a uviesť do daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikla daňová povinnosť.

Účinnosť: 1. januára 2013

Novelou zákona o dani z pridanej hodnoty (publikovaná pod č. 246/2012 Z. z., čl. I) bola posunutá účinnosť pre tzv. samozdanenie o jeden rok, **od 1. januára 2014.**

Zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže

v znení neskorších predpisov

Zákon garantuje ochranu hospodárskej súťaže na trhoch výrobkov, výkonov, prác a služieb pred jej obmedzovaním, ako aj vytváranie podmienok na jej ďalší rozvoj s cieľom podporiť hospodársky rozvoj v prospech spotrebiteľov. Vzťahuje sa na podnikateľov, iné fyzické osoby a právnické osoby, ich združenia a združenia týchto združení (ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku), ako aj orgány štátnej správy pri výkone štátnej správy, orgány územnej samosprávy pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a orgány záujmovej samosprávy pri prenesenom výkone štátnej správy. Nevzťahuje na prípady obmedzovania súťaže, ktorých posudzovanie patrí do pôsobnosti iného orgánu, ktorý zabezpečuje ochranu súťaže podľa osobitného predpisu (napr. zákon o regulácii v sieťových odvetviach, zákon o telekomunikáciách).

Novelou zákona (publikovaná pod č. **387/2011 Z. z.**) sa vykonali zmeny v oblasti koncentrácie podnikateľov **od 1. januára 2012**: zníži sa počet subjektov, ktoré budú Protimonopolnému úradu SR (úrad) oznamovať koncentráciu. Úpravou kritérií budú oznamované len významnejšie koncentrácie, čo by malo viesť k časovej úspore na strane úradu a tiež k časovej a finančnej úspore na strane účastníkov koncentrácie, keďže novela vypustila aj povinnosť pre podnikateľa zaplatiť penále za oneskorené zaplatenie pokuty.

Zákon č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník

v znení neskorších predpisov

Novela zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, publikovaná pod č. 526/2002 Z. z., vytvorila právny a inštitucionálny rámec pre záložné právo, ktorý vedie k rozšíreniu možností financovania podnikateľských aktivít, najmä v sektoroch malého a stredného podnikania. Záloh je v novele zákona definovaný ako vec, právo alebo iná majetková hodnota, ktorá je vyhradená pre záložného veriteľa. Postavenie záložného veriteľa nie je možné oslabiť následným prednostným záložným právom. Veriteľ, ktorý svoju pohľadávku zabezpečuje záložným právom, získava istotu, že v prípade nesplnenia pohľadávky zo strany dlžníka bude mať možnosť uspokojiť sa zo zálohu. Preto poskytuje napr. úver lacnejšie ako v prípade nezabezpečenej pohľadávky. Veriteľovi sa v prípade, že dlžník nesplní svoju pohľadávku včas a riadne, ponecháva možnosť uspokojiť sa z výťažku predmetu zálohu. Istota veriteľa nielen pozitívne ovplyvňuje veriteľa v jeho rozhodovaní o poskytnutí úveru, ale aj umožňuje poskytovať úver lacnejšie než v prípade nezabezpečenej pohľadávky.

Právna úprava záložného práva, ktorá umožňuje dlžníkovi užívať a vytvárať príjmy z majetku, ktorý je predmetom záložného práva, prináša prospech do tých oblastí hospodárstva, ktoré sú najviac závislé na úveroch.

Notársky centrálny register záložných práv, ktorý bol zavedený v súvislosti s touto novelou Občianskeho zákonníka, má len informatívnu povahu. Register plní len funkciu publicity, t. j. výpisom z neho nie je zistiť, že na určitom zálohu nie je zriadené záložné právo, neosvedčuje však záložné právo v registri zapísané napr. tak ako je to v prípade zápisov v katastri nehnuteľností. Register je nevyhnutný pre stanovenie priority vzniku záložného práv, keďže poradie záložných práv zapísaných v registri je rozhodujúce pre uspokojenie záložných práv.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok)

v znení neskorších predpisov

Od 1. januára 2005 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 73k zákona č. 357/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, na základe ktorého funguje **Notársky centrálny register listín**, ktorý prevádzkuje Notárska komora, a ktorý zjednodušuje podnikateľom, ale aj ostatným ľuďom komunikáciu s úradmi, inými inštitúciami, či podnikateľmi. Elektronický archív umožňuje firmám zaregistrovať si dôležitú listinu na jednom notárskom úrade a získať jej osvedčený odpis kedykoľvek na ktoromkoľvek notárskom úrade aj bez predloženia originálu (§ 73k).

Nesporným kladom tohto registra, ktorý uvítali hlavne účastníci verejných súťaží, ktorí musia predložiť viacero listín potvrdených notárom (výpis z obchodného registra, výpis z registra trestov štatutára, účtovnú súvahu, výkaz ziskov a strát či rôzne diplomy o vzdelaní členov pracovného tímu a referencie od zákazníkov), je však šetrenie financií. Hoci prvotná investícia na zaregistrovanie všetkých potrebných dokumentov do elektronického archívu je síce vyššia, pri ďalšej komunikácii však môže podnikateľ ušetriť.

Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Z výdavkov štátneho rozpočtu možno v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok poskytovať dotácie právnickým osobám a fyzickým osobám. Dotácie vo svojej vecnej pôsobnosti môže poskytovať správca kapitoly, orgán štátnej správy, ktorý je svojimi príjmami a výdavkami zapojený na rozpočet správcu kapitoly, alebo ak tak ustanovia osobitné zákony, iná rozpočtová organizácia. Dotácie sa poskytujú len na základe osobitného zákona v rozsahu, spôsobom a za podmienok ním ustanovených alebo ustanovených podrobnejšie iným všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným na jeho vykonanie. Dotácie právnickým a fyzickým osobám sa poskytujú na základe žiadosti (§ 8a ods. 1, 3)

Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

v znení neskorších predpisov

Príjmy, ktoré sa nezdaňujú a príjmy oslobodené od dane

1. Predmetom dane z príjmov

a/ fyzických osôb nie je podiel na zisku (dividenda) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva, určeného na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní alebo členom štatutárneho a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, aj keď sú zamestnancami tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, vyrovnací podiel, podiel na likvidačnom zostatku obchodnej spoločnosti alebo družstva a podiel na výsledku podnikania vyplácaný tichému spoločníkovi okrem podielu na výsledku podnikania vyplácaného tichému spoločníkovi verejnej obchodnej spoločnosti, podielu na zisku spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti (v.o.s.) a komplementára komanditnej spoločnosti (k.s.) a okrem podielu spoločníka v.o.s. a komplementára k.s. na likvidačnom zostatku pri likvidácii spoločnosti a vyrovnacieho podielu pri zániku účasti spoločníka vo v.o.s. alebo pri zániku účasti komplementára v k.s. ; za obchodnú spoločnosť alebo družstvo sa považuje aj obdobná obchodná spoločnosť alebo družstvo so sídlom v zahraničí, (§ 3, ods. 2, písm. c/),

b/ právnických osôb nie je podiel na zisku, vyrovnací podiel, podiel na likvidačnom zostatku alebo podiel na výsledku podnikania, ak nie sú predmetom dane podľa § 3 ods. 2 písm. c) a sú vyplácané

právnickej osobe, (§ 12, ods. 7, písm. c/).

2. Od dane oslobodené sú najmä:

a/ príjmy z prenájmu nehnuteľností a príjmy z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnutel'ných vecí, ak úhrn týchto príjmov nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur, pričom ak takto vymedzené príjmy presiahnu 500 eur, do základu dane sa zahrnú len príjmy nad takto ustanovenú sumu; výdavky k príjmom zahrňovaným do základu dane sa zistia rovnakým pomerom, ako je pomer príjmov zahrňovaných do základu dane k celkovým príjmom (§ 9 ods. 1 písm. g/),

b/ príjmy z prevodu opcií, z prevodu cenných papierov, z prevodu účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva, ak úhrn týchto príjmov znížený o výdavok podľa § 8 ods. 5 a 7 nepresiahne v zdaňovacom období 500 eur; ak takto vymedzený rozdiel medzi úhrnom príjmov a úhrnom výdavkov presiahne 500 eur, do základu dane sa zahrnie len rozdiel nad takto ustanovenú sumu; ak daňovník súčasne dosiahol aj príjmy podľa § 6 ods. 3 a § 8 ods. 1 písm. a), uplatní sa oslobodenie od dane podľa písmena g) a podľa tohto písmena, najviac v úhrnnej výške 500 eur (§ 9 ods. 1 písm. i/),

c/ plnenia poskytované fyzickým osobám v rámci aktívnej politiky trhu práce okrem platieb prijatých v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu (§ 9 ods. 2 písm. d/),

d/ príjem z predaja podielového listu do výšky aktuálnej ceny podielového listu platnej v deň jeho predaja, okrem predaja podielového listu osobe so sídlom alebo s bydliskom v zahraničí (§ 9 ods. 2 písm. p/),

e/ zamestnanecká prémie podľa § 32a (§ 9 ods. 2 písm. t/),

f/

členské príspevky podľa stanov, štatútu, zriaďovacích listín alebo zakladateľských listín prijaté záujmovými združeniami právnických osôb, profesijnými komorami, občianskymi združeniami vrátane odborových organizácií, politickými stranami a politickými hnutiami (§ 13, ods. 2 písm. b/),

g/ úhrady za výkon správy bytov vo vlastníctve bytových družstiev spravovaných bytovými družstvami a za výkon správy bytov spoločenstvami vlastníkov bytov (§ 13, ods. 2, písm. d/),

h/ úroky a iné výnosy z poskytnutých úverov a pôžičiek, výnosy z majetku v podielovom fonde, príjmy z podielových listov dosiahnutých z ich vyplatenia (vrátenia), dlhopisov, vkladových certifikátov, pokladničných poukázok vkladových listov a iných cenných papierov a vkladov plynúce zo zdroja na území SR právnickej osobe, ktorá je daňovníkom členského štátu EÚ a ktorá je aj konečným príjemcom týchto príjmov od právnickej osoby, ktorá má na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia, ak ide o prepojené či združené osoby s 25 % podielom na základnom imaní (§ 13, ods. 2 písm. f/),

i/ odplaty za poskytnutie práva na použitie alebo za použitie predmetu priemyselného vlastníctva, počítačových programov (softvér), návrhov alebo modelov, plánov, výrobo-technických a iných hospodársky využiteľných poznatkov (know-how), odplaty za poskytnutie práva na použitie alebo za použitie autorského práva alebo práva príbuzného autorskému právu a náhrady za použitie alebo za poskytnutie práva na použitie priemyselného, obchodného alebo vedeckého zariadenia plynúce zo zdroja na území SR právnickej osobe, ktorá je daňovníkom členského štátu EÚ a ktorá je aj konečným príjemcom týchto príjmov od právnickej osoby, ktorá má na území SR sídlo alebo miesto skutočného vedenia, za podmienok uvedených v zákone (§ 13, ods. 2 písm. h/).

Zriaďovacie výdavky

Daňovník (fyzická osoba) s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z prenájmu a z použitia diela a umeleckého výkonu môže zahrnúť do základu dane, počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom začal túto činnosť vykonávať, výdavky vynaložené na zásoby a iné nevyhnutne vynaložené výdavky spojené so začatím činnosti vynaložené v kalendárnom roku, ktorý predchádzal roku, v ktorom začal túto činnosť vykonávať (§ 4 ods. 4).

Paušálne výdavky

1. Ak daňovník, ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, alebo daňovník, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia, neuplatní preukázateľné daňové výdavky, môže

uplatniť výdavky vo výške 40 % z úhrnu príjmov z podnikania (príjmy z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva; príjmy zo živnosti; príjmy z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov; príjmy spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti a komplementárov komanditnej spoločnosti) a príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti (príjmy z vytvorenia diela a umeleckého výkonu, a z použitia alebo poskytnutia práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva; príjmy z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním; príjmy znalcov a tlmočníkov; príjmy z činnosti sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou).

Ak daňovník s príjmami z prenájmu nehnuteľností a príjmami z použitia diela a použitia umeleckého výkonu nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty alebo je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia, neuplatní preukázateľné daňové výdavky, môže uplatniť výdavky vo výške 40 % z týchto príjmov. Ak daňovník uplatní výdavky podľa tohto odseku, v sumách výdavkov sú zahrnuté všetky daňové výdavky daňovníka okrem zaplateného poistného a príspevkov, ktoré je daňovník povinný platiť, ak toto poistné a príspevky neboli zahrnuté do základu dane v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach; toto poistné a príspevky si môže daňovník uplatniť vo výdavkoch v preukázanej výške.

Daňovník počas uplatňovania výdavkov týmto spôsobom je povinný viesť evidenciu o príjmoch v časovom slede, o zásobách a o pohľadávkach (§ 6 ods. 10).

2. Ak daňovník pri príjmoch z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva neuplatní výdavky preukázateľne vynaložené na dosiahnutie príjmu, môže uplatniť výdavky vo výške 25 % z týchto príjmov (§ 8 ods. 9).

Evidencia daňovníka a daňová evidencia

1. Ak daňovník (fyzická osoba) uplatňuje pri príjmoch z prenájmu nehnuteľností preukázateľne vynaložené daňové výdavky, vedie počas celého zdaňovacieho obdobia evidenciu o

- a/ príjmov a daňových výdavkoch v časovom slede,
- b/ hmotnom majetku a nehmotnom majetku, ktorý možno odpisovať,
- c/ zásobách, pohľadávkach a záväzkoch (§ 6 ods. 11).

2. Daňovník vykonávajúci podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť alebo dosahujúci príjmy z použitia diela a použitia umeleckého výkonu podľa § 6 odsekov 1, 2 a 4 zákona o dani z príjmov za podmienok, že túto činnosť vykonáva samostatne bez zamestnanca, dosiahol z tejto činnosti v bezprostredne predchádzajúcom zdaňovacom období príjmy (výnosy) nepresahujúce sumu 170 000 eur a uplatňuje pri týchto príjmoch (výnosoch) preukázateľné daňové výdavky, môže viesť počas celého zdaňovacieho obdobia **daňovú evidenciu o**

- a/ príjmov a daňových výdavkoch v časovom slede vrátane prijatých a vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov,
- b/ hmotnom majetku a nehmotnom majetku, využívaných na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť,
- c/ zásobách, pohľadávkach a záväzkoch (§ 6 ods. 14). (účinnosť od **1. marca 2009**)

Zrýchlené odpisovanie hmotného majetku

Pri zrýchlenom odpisovaní hmotného majetku sa odpisovým skupinám priradujú koeficienty pre zrýchlené odpisovanie. Pri hmotnom majetku zaradenom do užívania od 1. januára 2012 možno v prvom roku odpisovania zahrnúť do daňových výdavkov len pomernú časť z ročného odpisu v závislosti od počtu mesiacov plynúcich od mesiaca jeho zaradenia do užívania do konca tohto zdaňovacieho obdobia (§ 28).

Odpočet daňovej straty

Od základu dane daňovníka, ktorý je právnickou osobou, alebo od základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov z podnikania a z príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti daňovníka, ktorý je fyzickou osobou, možno odpočítať daňovú stratu počas najviac **siedmich** (použije sa na daňové straty vykázané po 31.12.2009) bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, a to počnúc zdaňovacím obdobím bezprostredne nasledujúcim po zdaňovacom období, za ktoré bola táto daňová strata vykázaná. Ku dňu

vstupu daňovníka do likvidácie, vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnania nárok na odpočet daňovej straty odo dňa vstupu do likvidácie alebo dňa vyhlásenia konkurzu alebo povolenia vyrovnania zaniká. Ak je zdaňovacie obdobie kratšie ako rok, daňovník môže uplatniť celý ročný odpočet daňovej straty (§ 30 ods. 1).

Daňový bonus

Daňovník, ktorý v zdaňovacom období mal zdaniteľné príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo z prenájmu aspoň vo výške 6-násobku minimálnej mzdy (**od 1. januára 2012 je výška minimálnej mzdy 327,20 eura za mesiac**) a vykázal základ dane (čiastkový základ dane) z príjmov z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo z prenájmu, môže si uplatniť daňový bonus **od 1. júla 2012 v sume 21,03 eura** mesačne na každé vyživované dieťa žijúce v domácnosti s daňovníkom; prechodný pobyt dieťaťa mimo domácnosti nemá vplyv na uplatnenie tohto daňového bonusu. O sumu daňového bonusu sa znižuje daň. Ak suma dane vypočítaná za príslušné zdaňovacie obdobie je nižšia ako suma uplatňovaného daňového bonusu, daňovník, ktorý podáva daňové priznanie, požiadava miestne príslušného správcu dane o vyplatenie sumy vo výške rozdielu medzi sumou daňového bonusu a sumou dane vypočítanou za príslušné zdaňovacie obdobie (§ 33 ods. 1, 6).

Preddavky na daň

Preddavky na daň neplatí:

a/ fyzická osoba

- daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť nepresiahla 1 659,70 eur,
- daňovník, ak skončil podnikanie, inú samostatnú zárobkovú činnosť, prenájom (§ 17 ods. 9) a výkon závislej činnosti a poberanie príjmov (§ 5), z ktorých sa platia preddavky na daň, a to od platby preddavku, ktorá je splatná po dni, v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností,
- daňovník, ktorý poberal v predchádzajúcom zdaňovacom období len príjmy z kapitálového majetku (§ 7) alebo ostatné príjmy (§ 8), alebo z ktorých sa daň vyberá zrážkou (§ 43) alebo príjmy zo závislej činnosti, ktoré sú zdaňované podľa § 35, pričom môže ísť aj o kombináciu takýchto príjmov,
- daňovník, ktorého základ dane tvorí súčet čiastkových základov dane a jedným z nich je aj čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti, ak tento čiastkový základ dane tvorí viac ako 50 % z celkového základu dane. Ak čiastkový základ dane z príjmov zo závislej činnosti tvorí 50 % a menej, preddavky na daň sa platia v polovičnej výške (§ 34 ods. 1, 8, 9, 10);

b/ právnická osoba (pokiaľ správca dane neurčí platenie preddavkov rozhodnutím podľa § 42 ods. 11):

- daňovník, ktorého daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie nepresiahla 1 659,70 eur (§ 42 ods. 3 písm. a/),
- daňovník v likvidácii alebo v konkurze v zdaňovacom období podľa § 41 ods. 4 a 6 (§ 42 ods. 3 písm. b/),
- daňovník, ktorý vznikol počas kalendárneho roka, a nevznikol zlúčením, splynutím alebo rozdelením (nový daňovník), neplatí preddavky na daň za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikol (§ 42 ods. 4),
- ak sa daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie týkala len časti zdaňovacieho obdobia, je daňovník pri platení preddavkov na daň povinný vypočítať si daňovú povinnosť za celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Výpočet sa vykoná tak, že daň za časť predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia sa vydelením počtom mesiacov odo dňa vzniku daňovníka do konca tohto zdaňovacieho obdobia a vynásobí sa dvanástimi. Ak daňovník existoval vo svojom prvom zdaňovacom období menej ako tri mesiace, v nasledujúcom zdaňovacom období platí preddavky na daň na toto zdaňovacie obdobie na základe predpokladanej dane uvedenej v daňovom priznaní (§ 42 ods. 5),
- daňovník, ktorý podáva daňové priznanie prvýkrát, v zdaňovacom období, v ktorom má byť podané daňové priznanie, do lehoty na jeho podanie. Tento daňovník sumu preddavkov splatných do lehoty na podanie priznania vyrovná v lehote na podanie daňového priznania vo výške vypočítanej z dane uvedenej v daňovom priznaní (§ 42 ods. 8),
- daňovník, ktorého zaplatené preddavky na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia do lehoty na podanie daňového priznania (od 1.1. do 31.3.) sú vyššie, ako vyplývajú z výpočtu podľa daňového priznania, v ktorom je uvedená daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Daňovník je povinný zaplatiť rozdiel

vzniknutý na zaplatených preddavkoch na daň od začiatku zdaňovacieho obdobia do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po lehote na podanie daňového priznania. Zaplatené preddavky sa použijú buď na budúce preddavky alebo sa na základe žiadosti daňovníka vrátia (§ 42 ods. 9).

Poznámka: Správca dane vráti do 30 dní odo dňa podania žiadosti daňovníka zaplatené preddavky na daň, ak daňovníkovi nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa tohto zákona, alebo rozdiel zaplatených preddavkov na daň, ak daňovník zaplatil preddavky na daň v sume vyššej, akú bol povinný zaplatiť podľa tohto zákona. Na postup správcu dane sa pri vrátení takto zaplatených preddavkov alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň použijú ustanovenia osobitného predpisu, ktorým je § 79 zákona č. 563/2009 Z. z. v znení zákona č. 331/2011 Z. z. (§ 34 ods. 11).

Zamedzenie dvojitého zdanenia

1. Ak plynú daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou príjmy zo štátu, s ktorým Slovenská republika má uzavretú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, postupuje sa pri zamedzení dvojitého zdanenia podľa tejto zmluvy s výnimkou prípadu, ak daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou plynú príjmy zo zdrojov v zahraničí zo štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu, tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené, a ak tento postup je pre daňovníka výhodnejší. Ak sa podľa zmluvy uplatňuje metóda zápočtu dane, daň zaplatená v druhom zmluvnom štáte sa započíta na úhradu dane podľa tohto zákona najviac sumou, ktorá môže byť v druhom zmluvnom štáte vyberaná v súlade s touto zmluvou, pričom zápočet dane sa vykoná najviac v sume dane pripadajúcej na príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí. Ak sa podľa zmluvy uplatňuje metóda vyňatia príjmov, základom dane z príjmov podliehajúcich zdaneniu v zahraničí na účely vyňatia príjmov je základ dane vyčíslený podľa § 5 ods. 8 zákona o dani z príjmov alebo rozdiel medzi zdaniteľnými príjmami zo zdrojov v zahraničí a daňovými výdavkami vyčíslený podľa § 17 ods. 14 zákona o dani z príjmov. Metóda vyňatia príjmov sa uplatní, ak daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou plynú príjmy zo závislej činnosti

a/ za prácu vykonávanú pre Európsku úniu a jej orgány, ktoré boli preukázateľne zdanené v prospech všeobecného rozpočtu EÚ, alebo

b/ zo zdrojov v zahraničí, zo štátu, s ktorým SR nemá uzavretú zmluvu a tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené,

c/ zo zdrojov v zahraničí zo štátu, s ktorým SR má uzavretú zmluvu a tieto príjmy boli v zahraničí preukázateľne zdanené, ak je tento postup pre daňovníka výhodnejší (§ 45 ods. 1, 3).

2. Ak daňovníkovi, ktorý je fyzickou osobou s neobmedzenou daňovou povinnosťou, fyzická osoba alebo právnická osoba vrátane stálej prevádzkarne, vyplatila, poukázala alebo pripísala úrokový príjem v štátoch a závislých územiach podľa prílohy č. 3 zákona o dani z príjmov a preukázateľne zrazila daň z tohto úrokového príjmu v súlade s právne záväzným aktom EÚ upravujúcim zdaňovanie príjmov fyzických osôb z úspor v podobe výplat úrokov, započíta sa táto daň na úhradu dane do výšky, v ktorej môže byť zrazená podľa tohto zákona. Ak takto zrazená daň fyzickou osobou alebo právnickou osobou vrátane stálej prevádzkarne z úrokového príjmu je vyššia ako celková daňová povinnosť daňovníka, rozdiel sa považuje za daňový preplatok. Ak bola daňovníkovi súčasne zrazená z úrokového príjmu plynúceho zo zdrojov v zahraničí aj daň podľa zmluvy alebo daňovej legislatívy štátu, v ktorom je zdroj tohto príjmu, postupuje v tomto prípade pri zamedzení dvojitého zdanenia podľa § 45 ods. 1 až 3 zákona o dani z príjmov (§ 45 ods. 4).

Štáty, s ktorými SR uzavrela zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, sú uvedené v prílohe 1.

Predĺženie lehoty na podanie daňového priznania

Na základe oznámenia daňovníka, ktorý je povinný podať daňové priznanie po uplynutí zdaňovacieho obdobia správcovi dane, sa predlžuje táto lehota najviac o tri celé kalendárne mesiace. Daňovník v oznámení uvedie novú lehotu, ktorou je koniec kalendárneho mesiaca, v ktorej podá daňové priznanie, a v tejto novej lehote je aj daň splatná. Ak súčasťou príjmov daňovníka sú príjmy plynúce zo zdrojov v zahraničí, na základe oznámenia sa predlžuje lehota na podanie dane z príjmov najviac o šesť celých kalendárnych mesiacov (§ 49 ods. 3).

Účinnosť: Ustanovenie sa použilo po prvýkrát pri podávaní daňového priznania k dani z príjmov PO za zdaňovacie obdobie končiace najskôr **31. decembra 2009** a pri podávaní daňového priznania k dani z príjmov FO za zdaňovacie obdobie končiace najskôr **31. decembra 2010**.

Úľava na dani pre príjemcov investičnej pomoci

1. Daňovník, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci obsahujúce úľavu na dani podľa zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o investičnej pomoci“), môže si uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky podľa bodu 2, ak súčasne spĺňa podmienky stanovené zákonom o investičnej pomoci a osobitné podmienky podľa bodu 3.

2. Daňovník si môže uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky dane pripadajúcej na pomernú časť základu dane. Pomerná časť základu dane sa vypočíta tak, že základ dane sa vynásobí

a) koeficientom, ktorý sa vypočíta ako podiel

I. oprávnených nákladov (§ 8 zákona č. 561/2007 Z. z.), na ktoré bola poskytnutá investičná pomoc podľa zákona o investičnej pomoci, najviac však do úhrnnej výšky obstarávacej ceny dlhodobého hmotného a dlhodobého nehmotného majetku tejto investície obstaraného po vydaní písomného potvrdenia žiadateľovi, že investičný zámer spĺňa podmienky na poskytnutie investičnej pomoci (§ 10 ods. 4 zákona č. 561/2007 Z. z.) do konca príslušného zdaňovacieho obdobia, za ktoré sa uplatňuje nárok na úľavu na dani, a

II. súčtu hodnoty vlastného imania daňovníka vykázaného v účtovnej závierke za zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo vydané písomné potvrdenie podľa zákona o investičnej pomoci (§ 10 ods. 4 zákona č. 561/2007 Z. z.) a oprávnených nákladov uvedených v bode I. alebo

b) koeficientom vo výške 0,8.

3. Osobitnými podmienkami podľa bodu 1 sú:

a) daňovník počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, využije všetky ustanovenia tohto zákona znižujúce základ dane, na ktoré mu vzniká nárok, a to najmä uplatnením

1. odpisov podľa § 22 až 29 zákona o dani z príjmov; v období uplatňovania úľavy na dani nie je možné prerušiť odpisovanie hmotného majetku podľa § 22 ods. 9 ,

2. opravných položiek a rezerv podľa § 20 zákona o dani z príjmov,

b) daňovník je povinný počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, odpočítat' od základu dane daňovú stratu alebo časť daňovej straty, o ktorú v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, a to vo výške základu dane; ak je základ dane vyšší ako výška daňovej straty, o ktorú sa v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, zníži sa základ dane o výšku tejto straty,

c) daňovník nemôže uplatniť úľavu na dani podľa bodu 4 pri zrušení bez likvidácie, pri vstupe do likvidácie, pri vyhlásení konkurzu alebo pri zrušení alebo pozastavení podnikateľskej činnosti,

d) daňovník je povinný pri vyčíslení základu dane vo vzájomnom obchodnom vzťahu so závislou osobou postupovať podľa § 18 zákona o dani z príjmov a dodržiavať princíp nezávislého vzťahu.

4. Nárok na úľavu na dani podľa odseku 1 si daňovník môže uplatniť najviac **na desať** bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, pričom prvým zdaňovacím obdobím, za ktoré si možno úľavu na dani uplatniť, je zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo daňovníkovi vydané rozhodnutie o schválení investičnej pomoci a daňovník splnil podmienky stanovené zákonom o investičnej pomoci a osobitné podmienky podľa odseku 3, najneskôr však zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynuli tri roky od vydania rozhodnutia vydaného podľa zákona o investičnej pomoci.

5. Nárok na úľavu na dani si daňovník môže uplatniť najviac do výšky, ktorá v priebehu zdaňovacích období, za ktoré sa uplatňuje úľava na dani, v úhrne nepresiahne hodnotu uvedenú pre tento druh investičnej pomoci v rozhodnutí o schválení investičnej pomoci vydanom podľa zákona o investičnej pomoci (§ 30a).

6. Vybraný postup výpočtu pomernej časti základu dane podľa bodu 2 je daňovník povinný uplatňovať aj v nasledujúcich zdaňovacích obdobiach.

Úľava na dani pre prijímateľa stimulov

1. Daňovník, ktorému bolo vydané rozhodnutie o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov si môže uplatniť nárok na úľavu na dani podľa bodu 2 jednotlivo za každé zdaňovacie obdobie počas celého obdobia, na ktoré bolo toto rozhodnutie vydané, najviac však do výšky nákladov vykázaných v účtovnej závierke daňovníka hradených z jeho vlastných prostriedkov na účel podľa zákona č. 185/2009 Z. z., ak daňovník súčasne spĺňa podmienky podľa zákona č. 185/2009 Z. z. a osobitné podmienky podľa bodu 3.
2. Daňovník si môže uplatniť nárok na úľavu na dani do výšky dane pripadajúcej na pomernú časť základu dane. Pomerná časť základu dane sa vypočíta tak, že základ dane sa vynásobí koeficientom, ktorý sa vypočíta ako podiel
 - a) nákladov vykázaných v účtovnej závierke daňovníka hradených z jeho vlastných prostriedkov na účel podľa zákona č. 185/2009 Z. z. za príslušné zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňuje nárok na úľavu na dani a
 - b) súčtu nákladov podľa písmena a) a dotácie poskytnutej na základe rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. vo výške podľa bodu 3 písm. e) za príslušné zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňuje nárok na úľavu na dani.
3. Osobitnými podmienkami podľa odseku 1 sú:
 - a) daňovník počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani využije všetky ustanovenia tohto zákona znižujúce základ dane, na ktoré mu vzniká nárok, a to najmä uplatnením
 1. odpisov podľa § 22 až 29 zákona o dani z príjmov; v období uplatňovania úľavy na dani nie je možné prerušiť odpisovanie hmotného majetku podľa § 22 ods. 9,
 2. opravných položiek a rezerv podľa § 20 zákona o dani z príjmov,
 - b) daňovník je povinný počas zdaňovacích období, za ktoré si uplatňuje úľavu na dani, odpočítat' od základu dane daňovú stratu alebo časť daňovej straty, o ktorú v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, a to vo výške základu dane; ak je základ dane vyšší ako výška daňovej straty, o ktorú sa v predchádzajúcich zdaňovacích obdobiach neznižoval základ dane, zníži sa základ dane o výšku tejto straty,
 - c) daňovník nemôže uplatniť úľavu na dani podľa bodu 4 pri zrušení bez likvidácie, pri vstupe do likvidácie, pri vyhlásení konkurzu alebo pri zrušení alebo pozastavení podnikateľskej činnosti,
 - d) daňovník je povinný pri vyčíslení základu dane vo vzájomnom obchodnom vzťahu so závislou osobou postupovať podľa § 18 a dodržiavať princíp nezávislého vzťahu,
 - e) dotácia poskytnutá na základe rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa zákona č. 185/2009 Z. z. sa zahrnie do koeficientu na účely výpočtu pomernej časti základu dane podľa odseku 2
 1. rovnomerne počas doby čerpania daňovej úľavy, ak sa poskytuje na obstaranie odpisovaného hmotného majetku a nehmotného majetku a
 2. vo vecnej a časovej súvislosti so zaúčtovaním nákladov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ak sa poskytuje na prevádzkové náklady.
4. Nárok na úľavu na dani podľa bodu 1 si daňovník môže uplatniť najviac na tri bezprostredne po sebe nasledujúce zdaňovacie obdobia, pričom prvým zdaňovacím obdobím, za ktoré si možno úľavu na dani uplatniť je zdaňovacie obdobie, v ktorom bolo daňovníkovi vydané rozhodnutie o schválení poskytnutia stimulov a daňovník splnil podmienky ustanovené zákonom č. 185/2009 Z. z. a osobitné podmienky podľa bodu 3, najneskôr však zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynuli tri roky od vydania rozhodnutia o schválení poskytnutia stimulov podľa § 7 ods. 7, 8 a 10 zákona č. 185/2009 Z. z.
5. Nárok na úľavu na dani si daňovník môže uplatniť najviac do výšky, ktorá v priebehu zdaňovacích období, za ktoré sa uplatňuje úľava na dani, v úhrne nepresiahne hodnotu uvedenú v rozhodnutí o schválení poskytnutia stimulov podľa § 7 ods. 7, 8 a 10 zákona č. 185/2009 Z. z.
6. Výška úľavy na dani sa nemení, ak je daňovníkovi dodatočne vyrubená alebo ak je daňovníkom v dodatočnom daňovom priznaní uvedená vyššia daňová povinnosť, ako bola uvedená v daňovom priznaní.

7. Výška nevyčerpanej hodnoty stimulov formou úľavy na dani sa nemení, ak bola daňovníkovi vyrubená alebo ak je daňovníkom v dodatočnom daňovom priznaní uvedená nižšia daňová povinnosť, ako bola uvedená v daňovom priznaní.

8. Ak daňovník nedodrží niektorú zo všeobecných podmienok ustanovených zákonom č. 185/2009 Z. z. alebo niektorú z osobitných podmienok uvedených v bode 3 okrem podmienky uvedenej v bode 3 písm. a) a b), nárok na úľavu na dani podľa bodu 1 zaniká a daňovník je povinný podať dodatočné daňové priznanie za všetky zdaňovacie obdobia, v ktorých úľavu na dani uplatnil. Daň, na ktorú bola uplatnená úľava na dani a ktorá bola priznaná v dodatočnom daňovom priznaní, je splatná do konca tretieho kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo podané dodatočné daňové priznanie.

9. Ak daňovník nedodrží podmienku uvedenú v bode 3 písm. a) alebo b), stráca nárok na úľavu na dani v príslušnom zdaňovacom období a je povinný podať dodatočné daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie, v ktorom podmienku nedodržel. Daň priznaná v dodatočnom daňovom priznaní je splatná v lehote podľa bodu 8.“ (§ 30b)

Účinnosť: od 1. 1. 2010

Minimálna výška dane

Daň sa nevyrubí a neplatí, ak za zdaňovacie obdobie nepresiahne 16,60 eura alebo celkové zdaniteľné príjmy daňovníka, ktorý je fyzickou osobou, za zdaňovacie obdobie nepresiahnu 50 % sumy podľa § 11 ods. 2 písm. a) (nezdaniteľná časť základu dane). Daň sa neplatí, ak daň na úhradu vypočítaná v daňovom priznaní nepresiahne sumu 3,32 eur (§ 46).

Zákon č. 199/2004 Z. z., Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Započítanie pohľadávok

Ak má colný úrad colnú pohľadávku voči dlžníkovi a dlžník má zároveň pohľadávku voči štátnej rozpočtovej organizácii, možno tieto pohľadávky vzájomne započítat'. Započítaním takéto pohľadávky zaniknú vo výške, v ktorej sa kryjú, a to dňom doručenia potvrdenia colného (finančného) riaditeľstva o započítaní dlžníkovi. Započítat' možno len splatné nepremlčané pohľadávky, ak výška pohľadávky v jednotlivom prípade presiahne 331,94 eura. Úkonom dlžníka smerujúcim k započítaniu pohľadávok je žiadosť o započítanie. Žiadosť podáva dlžník na príslušnom colnom úrade a musí obsahovať:

- a/ obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dlžníka, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,
- b/ identifikáciu pohľadávky dlžníka voči štátnej rozpočtovej organizácii, ktorú možno započítat', s uvedením jej výšky, právneho dôvodu vzniku a s uvedením príslušného správcu tohto záväzku,
- c/ identifikáciu colnej pohľadávky s uvedením colného úradu, ktorý vykonal zápis do účtovnej evidencie, a číslo rozhodnutia, ktorým bol colný dlh vymeraný,
- d/ vyhlásenie dlžníka, že žiada o započítanie pohľadávok uvedených v písmenách b) a c),
- e/ dátum a podpis dlžníka.

Po overení a potvrdení údajov príslušným správcom záväzku finančné riaditeľstvo vydá potvrdenie o započítaní, ktoré doručí dlžníkovi, štátnej rozpočtovej organizácii a príslušnému colnému úradu (§ 88).

V záujme sprehľadnenia colného konania MF SR vydalo **vyhlášku č. 15/2011 Z. z.**, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 419/2006 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, v ktorej sa s účinnosťou **od 1. februára 2011** taxatívne vymedzila povahu údajov, ktoré obsahuje žiadosť o zriadenie slobodného pásma a žiadosť o zriadenie slobodného skladu a vymedzila sa povaha dokumentov, ktoré je potrebné prikladať k žiadosti.

**Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach
a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady**

v znení neskorších predpisov

A. Daň z nehnuteľností

1. Od dane sú oslobodené najmä:

- a/ pozemky, stavby, byty a nebytové priestory vo vlastníctve obce, ktorá je správcom dane,
- b/ pozemky a stavby, alebo ich časti slúžiace na vzdelávanie, alebo na vedeckovýskumné účely, na vykonávanie náboženských obradov, vo vlastníctve verejných vysokých škôl, alebo vo vlastníctve štátu, v užívaní štátnych vysokých škôl, vo vlastníctve štátu v správe Slovenskej akadémie vied, alebo vo vlastníctve cirkví a náboženských spoločností registrovaných štátom, ako aj pozemky a stavby alebo ich časti slúžiace stredným školám, učilištiam, strediskám praktického vyučovania a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávnych krajov alebo školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti krajských školských úradov, pozemky, stavby a nebytové priestory vo vlastníctve Slovenského Červeného kríža).

2. Správca dane (obec, na ktorej území sa nehnuteľnosť nachádza) môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivjej časti ustanoviť zníženie dane alebo oslobodiť od

1/ dane z pozemkov

- a/ pozemky vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie,
- b/ pozemky okrem pozemkov v zastavanej časti obce, na ktorých vykonávajú samostatne hospodáriaci roľníci poľnohospodársku výrobu ako svoju hlavnú činnosť (§ 17 ods. 2);

2/ dane zo stavieb alebo od dane z bytov

- a/ stavby alebo byty vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie,
- b/ stavby alebo byty slúžiace školám, školským zariadeniam a zdravotníckym zariadeniam, zariadeniam na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, stavby užívané na účely sociálnej pomoci a múzeá, galérie, knižnice, divadlá, kiná, amfiteátre, výstavné siene, osvetové zariadenia,
- c/ stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie, stavby pre vodné hospodárstvo okrem stavieb na skladovanie inej ako vlastnej pôdohospodárskej produkcie a stavieb na administratívu (§ 17 ods. 3).

3. Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok s účinnosťou od 1. januára príslušného zdaňovacieho obdobia určiť platenie dane z nehnuteľností v splátkach (§ 21 ods. 2).

B. Daň z motorových vozidiel

1. Oslobodenie od dane

1/ Od dane z motorových vozidiel je oslobodené vozidlo

- a) v dokladoch ktorého je ako držiteľ vozidla zapísaný vyšší územný celok, do rozpočtu ktorého plyní daň z motorových vozidiel,
- b) diplomatických misií a konzulárnych úradov, ak je zaručená vzájomnosť (§ 86 ods. 1).

2/ Vyšší územný celok môže vo všeobecne záväznom nariadení podľa miestnych podmienok znížiť daň na vozidlo alebo oslobodiť od dane vozidlo používané

- a) ako vozidlo záchranej zdravotnej služby, vozidlo banskej záchranej služby, vozidlo horskej záchranej služby, vozidlo leteckej záchranej služby a vozidlo požiarnej ochrany,
- b) ako vozidlo pravidelnej autobusovej dopravy v rozsahu výkonu vo verejnom záujme,

- c) ako vozidlo používané výhradne v poľnohospodárskej výrobe a v lesnej výrobe,
- d) na podnikanie, ktoré splňa limity úrovne EURO 3, EURO 4 alebo EURO 5.

Pri súbehu zníženia dane sa uplatní zníženie dane výhodnejšie pre daňovníka. Zníženie dane a oslobodenie od dane uplatňuje daňovník v daňovom priznaní (§ 86 ods. 2, 3, 4, 5).

2. Zníženie dane

Za vozidlo, ktoré sa použilo v zdaňovacom období najmenej 60-krát v rámci kombinovanej dopravy, daňovník uplatní zníženie dane vo výške 50 % podaním daňového priznania (§ 93 ods. 1).

Novela zákona č. 548/2011 Z. z. účinná **od 1. januára 2012** reaguje na rozvoj elektronickej komunikácie zavedením elektronických služieb, ktoré môže poskytovať správca dane, ktorým je obec. Novela umožňuje daňovým subjektom v zmysle právneho poriadku SR realizovať podanie elektronickými prostriedkami na adresu elektronickej podateľne správcu dane.

Zákon SNR č. 511/1992 Z. z. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Od januára 2005 je umožnené daňovým subjektom posielat' daňové priznania a iné daňové dokumenty cez internet, a to aj bez zaručeného elektronického podpisu. Na to je potrebné zaregistrovať sa na stránke Finančného riaditeľstva, s prideleným identifikačným číslom sa prihlásiť na daňovom úrade v mieste trvalého bydliska a uzatvoriť s úradom zmluvu. Následne už nie je potrebné takto doručené dokumenty doručovať aj v papierovej forme (§ 20 ods. 8).

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

- ak je samostatne zárobkovo činná osoba osobou so zdravotným postihnutím, sadzba poistného na zdravotné poistenie je nižšia - 7 % z vymeriavacieho základu (§ 12 ods. 1 písm. b/),
- zamestnávateľ, ktorý zamestnáva osoby so zdravotným postihnutím, sadzba poistného na zdravotné poistenie je za tieto osoby nižšia - 5 % z vymeriavacieho základu (§ 12 ods. 1 písm. d/),
- do vymeriavacieho základu SZČO sa nezapočítavajú príjmy zdanené zrážkovou daňou (napr. z úroku, z výhry v lotériách, plnenia poistenia pre prípad dožitia určitého veku, z príjmu autorov do novín a časopisov, preplatku z ročného zúčtovania poistného na zdravotné poistenie, a pod.), a príjmy, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú oslobodené od dane (napr. úver a pôžička, cestovná náhrada, príjem z predaja nehnuteľností oprávnenou osobou, z dávok a príspevkov podľa osobitných predpisov, štipendiá, a pod.) (§ 10b ods. 4),
- z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru - dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti a dohoda o brigádnickej práci študentov sa zdravotné poistenie neplatí (§ 10b ods. 1 písm. a),
- **od 1.1.2013** zárobkovou činnosťou nie je činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem z dohody o brigádnickej práci študentov a z dohody o pracovnej činnosti a dohody o vykonaní práce, ale len pobateľov starobného, invalidného alebo výsluhového dôchodku), t.zn. neplatí sa poistné,

- zdravotné poistenie sa neplatí z výkonu činnosti osobného asistenta (t. j. z príjmu, ktoré dosahuje osoba poskytujúca pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím) (§ 10b ods. 1a),
- SZČO, ktorá začína vykonávať podnikateľskú činnosť v súbehu so zamestnaním, v období od začatia podnikania do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka nie je povinná preddavky odvádzať. Odvodová povinnosť nej nastane až od 1. júla nasledujúceho roka za podmienky, že výška preddavkov jej z ročného zúčtovania poistného za predchádzajúci kalendárny rok vyšla v čiastke aspoň 3 eurá. Ak výška preddavkov vyšla v nižšej čiastke ako je 3 eurá, preddavky naďalej neodvádza,
- preddavok na poistné neodvádza SZČO, ak jeho výška nedosahuje najmenej 3 eurá (§ 16 ods. 9),
- novela zákona (133/2011 Z. z.) ustanovila, že ročné zúčtovanie poistného bude **od 1. januára 2012** vykonávať za poistenca jeho zdravotná poisťovňa. Ročné zúčtovanie zdravotná poisťovňa vykoná a zašle do konca septembra, v prípade osôb, ktoré majú predĺženú lehotu na podanie daňového priznania a toto oznámili zdravotnej poisťovni, do konca októbra. Zdravotná poisťovňa vykoná výpočet sumy poistného z údajov, ktoré platiteľ poistného zašle v priebehu roka, pričom tieto údaje budú mať prednosť pred údajmi zaslanými subjektmi (§ 29b ods. 8). Ak platiteľovi poistného vznikne preplatok, zašle mu oznámenie, ku ktorému môže podať platiteľ poistného nesúhlasné stanovisko. Ak bude výsledkom nedoplatok, zdravotná poisťovňa zašle výkaz nedoplatkov, ku ktorému platiteľ poistného môže podať námietky. Ak zdravotná poisťovňa nebude mať žiadne údaje od platiteľa poistného, bude vychádzať z priemernej mzdy spred dvoch rokov (§ 19).

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

v znení neskorších predpisov

- **Samostatne zárobkovo činné osobe (SZČO)** v roku, v ktorom začne/začala podnikat', nevzniká povinnosť prihlásiť sa v Sociálnej poisťovni ani platiť poistné na sociálne poistenie. SZČO, ktorá začala/začne podnikat' iba v roku 2012, povinnosť platiť poistné na NP a DP môže vzniknúť **od 1. júla 2013** (dovtedy sa SZČO môže prihlásiť na NP a DP dobrovoľne). Povinnosť platiť poistné na sociálne poistenia vzniká SZČO po dosiahnutí určitej hranice hrubého príjmu v predchádzajúcom období,
- **poistenie v nezamestnanosti** sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek (§ 19 ods. 3),
- poistné na **invalidné poistenie** neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo výsluhového dôchodku (§ 128 ods. 4),
- zamestnávateľ neplatí poistné na **invalidné poistenie** za zamestnanca, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo výsluhového dôchodku (§ 128 ods. 4),
- z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru - dohoda o vykonaní práce, dohoda o pracovnej činnosti (účinnosť od 1. septembra 2007) a dohoda o brigádnickej práci študentov platí **len zamestnávateľ** poistné na **úrazové poistenie** 0,8 % (od 1. 1. 2012) a na **garančné poistenie** 0,25 %, **(Účinnosť: do 31.12.2012)**

(Účinnosť: od 1.1.2013:

- zamestnancom na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak je poberateľom starobného, invalidného alebo výsluhového dôchodku (§ 4 ods. 1), t. zn. neplatí sa poistné)

- zamestnancom na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti **nie je**
 - a) fyzická osoba v právnom vzťahu na základes dohody o brigádnickej práci študentov
 - b) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak je poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku alebo výsluhového dôchodku (§ 4 ods. 1)
- zamestnancom na účely dôchodkového poistenia **je** aj
 - a) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov okrem žiaka strednej školy do 18 rokov s mesačným príjmom do 66 eur
 - b) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ak je poberateľom starobného, invalidného alebo výsluhového dôchodku (§ 4 ods. 2)).
- fyzická osoba, ktorá podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným poistením nie je na účely zákona o sociálnom poistení samostatne zárobkovo činnou osobou (§ 5),
- fyzická osoba alebo právnická osoba môže **od 1. augusta 2006** organizačnej zložke Sociálnej poisťovne doručovať podanie aj elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu, ak o takomto postupe uzatvorí so Sociálnou poisťovňou písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia. Na základe uvedeného doklady ako výpis z daňového priznania vrátane výpisu z opravného daňového priznania za predchádzajúci kalendárny rok, dodatočné daňové priznanie, doklad preukazujúci prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, oznámenie zmeny mena, priezviska, trvalého pobytu a zrušenia povolenia na trvalý pobyt alebo povolenia na prechodný pobyt a tlačivo Registračný list fyzickej osoby odoslané elektronickou poštou, ak sú podpísané zaručeným elektronickým podpisom alebo urobené v súlade s dohodou so Sociálnou poisťovňou, netreba písomne potvrdzovať a doručovať aj v papierovej forme (§ 186 ods. 2, § 228 ods. 6, 8).
- samostatne zárobkovo činné osoby (SZČO) **nemusia od roku 2011 podávať do Sociálnej poisťovne výpisy z daňových priznaní** za predchádzajúci rok, a to na základe zákona č. 572/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť v zásade od 1. januára 2010. Z dôvodu administratívneho zjednodušenia povinností samostatne zárobkovo činných osôb musia tieto v daňovom priznaní vykazovať aj údaj o obdobiach výkonu samostatnej zárobkovej činnosti. Údaje z daňového priznania oznamuje Finančné riaditeľstvo SR Sociálnej poisťovni. Uvedeným riešením sa odbremenila aj Sociálna poisťovňa aj samostatne zárobkovo činné osoby, ktoré nemusia osobne k 1. júlu predkladať výpisy z daňových priznaní, čím sa odstránil nápor a dlhé rady v pobočkách Sociálnej poisťovne. Finančné riaditeľstvo SR bolo povinné oznámiť Sociálnej poisťovni údaje o jednotlivých obdobiach výkonu zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou prvýkrát v roku 2011 za rok 2010 v lehote do 30. júna, resp. 31. októbra, ak fyzická osoba má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania (§ 233 ods. 6).
- SZČO v postavení napríklad umelca alebo autora nevzniká povinné sociálne poistenie od 1. júla 2012, pretože sa na základe prechodného ustanovenia zákona na jej dosiahnuté príjmy neprihliada ani vtedy, ak **za rok 2011** boli vyššie ako 4 078,68 eur za predpokladu, že tieto príjmy dosiahla iba z činnosti umelca alebo autora. Je však potrebné zdôrazniť, že toto platí iba **v roku 2012**.
- SZČO nemusia od roku 2011 podávať do Sociálnej poisťovne výpisy z daňových priznaní za predchádzajúci rok, a to na základe **zákona č. 572/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení** v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Z dôvodu administratívneho zjednodušenia povinností SZČO musia tieto v daňovom priznaní vykazovať aj údaj o obdobiach výkonu SZČO. Údaje z daňového priznania oznamuje Finančné

riadiťstvo SR Sociálnej poisťovni. Uvedeným riešením sa odbremenila aj Sociálna poisťovňa aj SZČO, ktoré nemusia osobne k 1. júlu predkladať výpisy z daňových priznaní, čím sa odstránil nápor a dlhé rady v pobočkách Sociálnej poisťovne.

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce

v znení neskorších predpisov

Zákonom č. 348/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa s účinnosťou **od 1. septembra 2007** opätovne do nášho právneho poriadku zaviedla možnosť uzatvárať **dohodu o pracovnej činnosti**. Na jej základe je možné pracovať najviac v rozsahu 10 hodín týždenne. Musí byť písomná, jej podstatnými obsahovými náležitosťami bude druh práce, odmena za prácu, pracovný čas a to, či sa uzatvára na dobu určitú resp. neurčitú. Vypovedať ju bude môcť ktorákoľvek zo strán, po doručení výpovede začne plynúť 15-dňová výpovedná doba. Okamžite skončiť pracovný vzťah bude možné z tých istých dôvodov ako aj pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy, teda napr. závažné porušenie pracovnej disciplíny (§ 223 ods. 1, § 228a).

Zákonom č. 49/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, sa z dôvodov riešenia situácie na trhu práce a na pomoc zamestnávateľom na riešenie dopadov globálnej finančnej krízy a hospodárskej krízy na prechodné obdobie **od 1. marca 2009 do 31. decembra 2012** umožnilo, aby zamestnávateľ, v prípade vážnych prevádzkových dôvodov spôsobených globálnou ekonomickou a finančnou krízou mal možnosť po dohode so zástupcami zamestnancov podľa § 230 Zákonníka práce (ZP) poskytnúť zamestnancovi pracovné voľno, za ktoré mu patrí mzda najmenej vo výške základnej zložky mzdy podľa § 119 ods. 3 ZP. Ak pominie prekážka v práci na strane zamestnávateľa, je zamestnanec povinný toto voľno nadpracovať (§ 252c).

Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Od 1. januára 2012 zamestnávateľ už nie je povinný zabezpečiť pracovnú zdravotnú službu pre zamestnancov, ktorí vykonávajú práce zaradené do prvej alebo druhej kategórie (zákon č. 470/2011 Z. z. zmenil a doplnil v čl. zákon č. 124/2006 Z. z., bod 22 - § 21 ods. 2 druhá veta).

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

v znení neskorších predpisov

Nástroje podpory a pomoci poskytované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny

I. AKTÍVNE OPATRENIA NA TRHU PRÁCE

Informačné a poradenské služby

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len "úrad") poskytuje zamestnávateľom bezplatné informačné a poradenské služby a odborné rady pri hľadaní vhodného zamestnanca na konkrétne pracovné miesto (§ 42).

Vzdelávanie a príprava pre trh práce uchádzača o zamestnanie a záujemcu o zamestnanie

(Zamestnanie na účely zákona o zamestnanosti je okrem vykonávania zárobkovej činnosti zamestnancov aj prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou podľa § 5 zákona a vykonávanie slobodného povolania podľa osobitných predpisov).

Úrad môže zabezpečiť uchádzačovi o zamestnanie a záujemcovi o zamestnanie vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ak to vyžaduje ich uplatnenie na trhu práce na základe zhodnotenia ich schopností, pracovných skúseností, odborných zručností, dosiahnutého stupňa vzdelania a zdravotnej spôsobilosti na prácu, najmä v prípade

- a/ nedostatku odborných vedomostí a odborných zručností,
- b/ potreby zmeny vedomostí a odborných zručností vzhľadom na dopyt na trhu práce a
- c/ straty schopnosti vykonávať pracovnú činnosť v doterajšom zamestnaní.

Úrad môže poskytnúť príspevok na vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzača o zamestnanie vo výške 100 % nákladov na vzdelávanie a prípravu pre trh práce a nákladov súvisiacich so vzdelávaním a prípravou pre trh práce na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi

- a/ úradom a uchádzačom o zamestnanie,
- b/ úradom a dodávateľom služby vzdelávania a prípravy pre trh práce alebo
- c/ úradom a právnickou osobou alebo fyzickou osobou - dodávateľom služby vzdelávania a prípravy pre trh práce.

Príspevok môže záujemcovi o zamestnanie úrad poskytnúť počas dvoch rokov jeho vedenia v evidencii záujemcov o zamestnanie na základe uzatvorenej písomnej dohody medzi úradom a záujemcom o zamestnanie.

Uchádzačovi o zamestnanie, ktorému úrad zabezpečuje vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ako aj záujemcovi o zamestnanie, ktorému úrad zabezpečuje vzdelávanie a prípravu pre trh práce, ak je rodičom starajúcim sa o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky alebo osobou, ktorá sa stará o dieťa pred začatím povinnej školskej dochádzky, alebo občanom starším ako 50 rokov veku, úrad uhradí výdavky na stravovanie, ubytovanie a výdavky na cestovné z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu do miesta konania vzdelávania a prípravy pre trh práce a späť (§ 46 ods. 1, 4, 5, 6, 7).

Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca

Na základe uzatvorenej písomnej dohody môže úrad poskytnúť zamestnávateľovi príspevok na všeobecné vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnanca a na špecifické vzdelávanie a prípravu pre trh práce zamestnanca najviac vo výške ustanovenej Nariadením Komisie (ES) č. 800 zo 6. augusta 2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách (Európsky vestník L214, 9.8.2008) na pomoc vzdelávaniu, osobitným predpisom, ak po ich skončení bude zamestnávateľ zamestnávať zamestnanca najmenej počas dvanástich mesiacov alebo ak sa vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca uskutočňujú ako súčasť opatrení, ktoré umožňujú predísť hromadnému prepúšťaniu alebo obmedziť hromadné prepúšťanie.

Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca sa uskutočňujú v pracovnom čase a sú prekážkou v práci na strane zamestnanca; za toto obdobie patrí zamestnancovi náhrada mzdy vo výške jeho priemerného mesačného zárobku. Mimo pracovného času sa vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca uskutočňujú len vtedy, ak je to nevyhnutné vzhľadom na spôsob ich zabezpečenia (§ 47 ods. 3, 2).

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť, ktorou je činnosť, ktorú vykonáva alebo prevádzkuje

- a/ fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch a na vodných plochách a je zapísaná do evidencie podľa zákona o obecnom zriadení,
- b/ fyzická osoba, ktorá prevádzkuje alebo vykonáva živnosť podľa živnostenského zákona,
- c/ fyzická osoba, ktorá vykonáva činnosť podľa osobitných predpisov,
- d/ fyzická osoba, ktorá je spoločníkom verejnej obchodnej spoločnosti, komanditnej spoločnosti alebo spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 76 až 153 Obchodného zákonníka,
- e/ fyzická osoba, ktorá vykonáva sprostredkovanie zamestnania za úhradu podľa § 25,
- f/ fyzická osoba, ktorá vykonáva dočasné zamestnávanie podľa § 29,

g/ fyzická osoba, ktorá vykonáva podporované zamestnávanie podľa § 58, sa poskytuje uchádzačovi o zamestnanie vedenému v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dĺžke najmenej 4 mesiace, ktorý začne a bude túto činnosť vykonávať nepretržite najmenej 2 roky, ak o príspevok na SZČ požiada písomne. Príspevok na SZČ sa poskytuje na úhradu nákladov súvisiacich so SZČ. Príspevok sa poskytuje vo výške najviac 100 % z 24-násobku minimálnej celkovej ceny práce platnej ku koncu kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom sa príspevok poskytuje. Výška príspevku je závislá od typu regiónu oprávneného na poskytovanie štátnej pomoci podľa zákona o štátnej pomoci, od príslušnosti uchádzača o zamestnanie ku skupine znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie podľa § 8 a priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese. Príspevok poskytuje úrad, po uzatvorení písomnej dohody s uchádzačom, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto na SZČ. Podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ, ktorú uchádzačovi o zamestnanie zabezpečí úrad, a predloženie podnikateľského zámeru uchádzača o zamestnanie spolu s predpokladanými nákladmi na začatie prevádzkovania alebo vykonávania SZČ (§ 49).

Príspevok na zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Zamestnávateľ môže znevýhodneného uchádzača o zamestnanie pred prijatím do zamestnania na vykonávanie požadovaných pracovných činností zapracovať.

Úrad poskytne znevýhodnenému uchádzačovi o zamestnanie príspevok na zapracovanie mesačne vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe. Zapracovanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie sa vykonáva u poskytovateľa zapracovania najdlhšie počas troch kalendárnych mesiacov v rozsahu najviac 30 hodín týždenne, okrem týždňa, v ktorom sa zapracovanie začalo vykonávať. Začiatok denného času zapracovania a jeho rozvrh určuje poskytovateľ zapracovania.

Znevýhodnenému uchádzačovi o zamestnanie, ktorý sa zúčastňuje zapracovania, úrad uhrádza alebo právnická osoba alebo fyzická osoba vypláca

- a/ cestovné výdavky z miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu na miesto vykonávania zapracovania a späť a výdavky na stravovanie,
- b/ preukázané výdavky na ubytovanie počas zapracovania, ktoré sa koná mimo miesta trvalého pobytu alebo prechodného pobytu znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, najviac vo výške 33,20 eur na deň,
- c/ výdavky na služby pre rodinu s deťmi,
- d/ náklady na poistenie pre prípad škody spôsobenej znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie poskytovateľovi zapracovania a náklady na poistenie súvisiace so zapracovaním znevýhodneného uchádzača o zamestnanie doma alebo v zahraničí,
- e/ náklady na úrazové poistenie uchádzača o zamestnanie (§ 49a, ods. 1, 6, 5, 8).

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru znevýhodneného uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace.

Výšku poskytovaného príspevku je diferencovaná podľa okresu, v ktorom je vytvorené pracovné miesto pre znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, v závislosti od úrovne priemernej miery nezamestnanosti v záujme ďalšieho znižovania regionálnych disparít v úrovni zamestnanosti a nezamestnanosti.

Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto na zamestnávanie znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie, na podporu zamestnávania ktorých sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov.

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa vytvorí pracovné miesto, ak o tento príspevok zamestnávateľ písomne požiada a poskytuje sa najviac počas 24 kalendárnych mesiacov od uzatvorenia písomnej dohody medzi úradom a zamestnávateľom (§ 50 ods. 1 - 7).

Znevýhodnený uchádzač o zamestnanie na účely tohto zákona je uchádzač o zamestnanie, ktorý je

- a/ občan mladší ako 25 rokov veku, ktorý skončil sústavnú prípravu na povolanie v dennej forme štúdia pred menej ako dvomi rokmi a nezískal svoje prvé pravidelne platené zamestnanie,
- b/ občan starší ako 50 rokov veku,
- c/ občan vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 12 mesiacov z posledných 16 mesiacov

od zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie,

d/ občan, ktorý nevykonával zárobkovú činnosť ani sa nepripravoval na povolanie v rámci sústavnej prípravy na povolanie alebo v systéme ďalšieho vzdelávania najmenej počas 24 mesiacov pred dňom ostatného zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie z dôvodu ťažkostí pri zosúladovaní svojho pracovného života a rodinného života,

e/ rodič alebo osoba, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti alebo osoba, ktorej bolo dieťa dočasne zverené do starostlivosti starajúca sa najmenej o tri deti do skončenia povinnej školskej dochádzky alebo osamelý rodič starajúci sa aspoň o jedno dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky,

f/ občan, ktorý stratil schopnosť vykonávať svoje doterajšie zamestnanie zo zdravotných dôvodov a nie je občan so zdravotným postihnutím,

g/ občan, ktorý sa sťahuje alebo sa sťahoval v rámci územia členských štátov Európskej únie, alebo občan, ktorý má pobyt na území členského štátu Európskej únie na účel výkonu zamestnania, a

h/ občan so zdravotným postihnutím,

i/ občan, ktorý má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

o 20 %, ale najviac o 40 %,

j/ cudzinec, ktorému bol udelený azyl

k/ občan, ktorý sa stal nezamestnaným z dôvodu skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov, z dôvodu ohrozenia chorobou z povolania, z dôvodu dosiahnutia najvyššej prípustnej expozície na pracovisku alebo z dôvodu dosiahnutia veku, pre ktorý nemôže vykonávať pôvodné zamestnanie,

l/ občan, ktorý neskončil sústavnú prípravu na povolanie na strednej škole,

m/ občan, ktorý nezískal svoje prvé pravidelne platené zamestnanie pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody,

n/ občan po skončení ústavnej výchovy a ochrannej výchovy,

o/ občan po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby alebo občan, ktorému bola uložená iná sankcia ktorá trvala najmenej šesť mesiacov (§ 8 ods. 1).

Príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami

Úrad poskytuje zamestnávateľovi na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami prijatých do pracovného pomeru z evidencie uchádzačov o zamestnanie príspevok na úhradu preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom a sumy preddavku na poistné na zdravotné poistenie a poistného na sociálne poistenie plateného zamestnancom.

Príspevok sa poskytuje, ak hrubá mesačná mzda zamestnanca, ktorý pracuje na plný pracovný úväzok, dosahuje najviac 50 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje a zamestnanec bol pred prijatím do zamestnania vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace.

Zamestnávateľovi sa príspevok poskytuje najviac počas 24 kalendárnych mesiacov a zamestnávateľ je povinný udržať pracovné miesto, na ktoré sa príspevok poskytuje, najmenej počas 24 kalendárnych mesiacov.

Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou, na základe uzatvorenej písomnej dohody (§ 50a ods. 1 - 4).

Podpora zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie v sociálnom podniku

(Sociálny podnik na účely tohto zákona je právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá

a/ zamestnáva zamestnancov, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie v počte, ktorý predstavuje najmenej 30 % z celkového počtu jeho zamestnancov,

b/ poskytuje podporu a pomoc zamestnancom, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie, nájsť zamestnanie na otvorenom trhu práce,

c/ najmenej 30 % z finančných prostriedkov získaných z príjmu z predmetu činnosti, ktoré zostanú po úhrade všetkých výdavkov na predmet činnosti za príslušné zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania, každoročne použije na vytváranie nových pracovných miest alebo na zlepšovanie pracovných podmienok,

d/ je zapísaná v registri sociálnych podnikov (§ 50b ods. 1).

Úrad poskytuje sociálnemu podniku príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku pre zamestnancov, ktorí pred prijatím do pracovného pomeru boli znevýhodnenými uchádzačmi o zamestnanie. Príspevok poskytuje sociálnemu podniku úrad, v ktorého územnom obvode sociálny podnik vykonáva predmet svojej činnosti.

Príspevok poskytuje úrad na základe uzatvorenej písomnej dohody počas 12 kalendárnych mesiacov najviac vo výške 50 % z celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje (§ 50c ods. 1, 2).

Príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie

Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorým je obec alebo samosprávny kraj, nimi založená právnická osoba alebo právnická osoba, ktorá je správcom vodných tokov, alebo právnická osoba, ktorá je správcom odvodňovacích systémov, a ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace, ak pracovný pomer je dohodnutý v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času a na druh prác, ktoré súvisia s realizáciou opatrení na ochranu pred povodňami alebo s riešením následkov mimoriadnej situácie.

Príspevok sa poskytuje mesačne vo výške 95 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac vo výške celkovej ceny práce vypočítanej zo sumy dvojnásobku životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe podľa osobitného predpisu^{46e)} platnej k prvému dňu kalendárneho mesiaca, za ktorý sa príspevok poskytuje. Príspevok sa poskytuje za kalendárne mesiace, počas ktorých sa na vytvorenom pracovnom mieste vykonáva dohodnutý druh prác podľa odseku 8 písm. c). Zamestnávateľovi, ktorým je obec alebo právnická osoba, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je obec, ktorý vytvorí pracovné miesto v okrese, v ktorom priemerná miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie zverejnená ústredím za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvára dohoda podľa odseku 8, je vyššia ako 25 %, sa príspevok poskytuje najviac počas šiestich kalendárnych mesiacov.

Zamestnávateľovi sa na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami jednorazovo poskytuje príspevok aj na úhradu časti nákladov na pracovné náradie potrebné na realizáciu uvedených opatrení alebo na riešenie následkov mimoriadnej situácie vo výške 95 % preukázaných nákladov na pracovné náradie, najviac vo výške 40 eur na jedno vytvorené pracovné miesto (§ 50j ods. 1, 4, 5).

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe

Absolventska prax je získanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy. Za absolventskú prax je možné považovať aj získavanie alebo prehľbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností uchádzačom o zamestnanie do 26 rokov veku, ktoré rozšíria ich možnosti uplatnenia na trhu práce. Absolventska prax sa vykonáva najmenej 3 mesiace a najviac 6 mesiacov, bez možnosti jej predĺženia a opakovaného vykonávania, v rozsahu 20 hodín týždenne. Začiatok vykonávania absolventskej praxe a jej rozsah určuje zamestnávateľ. Po skončení absolventskej praxe vydá zamestnávateľ absolventovi školy potvrdenie o vykonaní absolventskej praxe.

Počas vykonávania absolventskej praxe poskytuje úrad absolventovi školy paušálny príspevok vo výške sumy životného minima poskytovaného jednej plnoletej fyzickej osobe mesačne na úhradu jeho nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním absolventskej praxe; paušálny príspevok sa kráti za dni voľna a za ďalšie dni neprítomnosti na absolventskej praxi na základe evidencie dochádzky predkladanej úradu. Výsledná suma sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nahor. Úrad poskytne absolventovi školy náhradu poistného na úrazové poistenie počas vykonávania absolventskej praxe (§ 51).

Príspevok na dochádzku za prácou

Príspevok na dochádzku za prácou poskytuje úrad mesačne na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu občana do miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti a späť. Príspevok na dochádzku sa poskytuje občanovi, ktorý bol uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace,

a ak o tento príspevok požiada písomne. O príspevok na dochádzku môže občan požiadať najneskôr do šiestich mesiacov od začatia prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti. Príspevok na dochádzku sa poskytuje v sume preukázaných cestovných výdavkov, najviac v sume 135 eur mesačne v závislosti od vzdialenosti miesta výkonu zamestnania alebo miesta prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti od miesta trvalého pobytu alebo od miesta prechodného pobytu zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnnej osoby (§ 53).

Príspevok na presťahovanie za prácou

Úrad poskytuje občanovi, ktorý bol uchádzačom o zamestnanie vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej 3 mesiace príspevok na presťahovanie za prácou vo výške najviac 1 327,76 eur, ak miesto jeho nového trvalého pobytu na území Slovenskej republiky, do ktorého sa presťahoval v súvislosti so získaním zamestnania, je vzdialené od miesta pôvodného trvalého pobytu najmenej 50 km, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do 12 mesiacov od zmeny miesta trvalého pobytu v súvislosti so získaním zamestnania. Výdavky súvisiace s presťahovaním za prácou sú aj preukázané výdavky na prvé nájomné a na prvé platby súvisiace s užívaním bytu (§ 53a).

Príspevok na dopravu do zamestnania

Úrad môže zamestnávateľovi poskytnúť príspevok na dopravu do zamestnania na základe uzatvorenej písomnej dohody, ak zamestnávateľ zabezpečuje každodenne dopravu zamestnancov do zamestnania a späť z dôvodu, že hromadnými dopravnými prostriedkami nie je doprava preukázateľne vykonávaná vôbec alebo v rozsahu zodpovedajúcom potrebám zamestnávateľa. Príspevok sa poskytuje vo výške najviac 50 % nákladov vynaložených na dopravu zamestnancov do zamestnania a späť. Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou (§ 53b).

Príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta

Za aktívne opatrenie na trhu práce sa považuje aj investičná pomoc na podporu počiatočnej investície formou príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o poskytnutí investičnej pomoci podľa zákona o investičnej pomoci.

Príspevok môže byť poskytnutý na čiastočnú úhradu oprávnených nákladov najviac vo výške a za podmienok podľa Nariadenia (ES) č. 800/2008 a § 10 zákona č. 561/2007 Z. z. v znení zákona č. 231/2011 Z. z. (zákon o investičnej pomoci) zamestnávateľovi, ktorý vytvorí nové pracovné miesto v okrese, v ktorom priemerná miera evidovanej nezamestnanosti vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie zverejnená ústredím za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza kalendárnemu roku, v ktorom bol investičný zámer doručený Ministerstvu hospodárstva SR alebo Ministerstvu dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ak ide o investičnú pomoc pre oblasť cestovného ruchu, je vyššia ako priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v Slovenskej republike vypočítaná z disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie (splnenie podmienky priemernej miery evidovanej nezamestnanosti vypočítanej podľa prvej vety sa nevyžaduje pri podpore vytvárania technologických centier a centier strategických služieb). Príspevok poskytuje ústredie na základe zmluvy o poskytnutí príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta uzatvorenej so zamestnávateľom (§ 53d).

II. PODPORA ZAMESTNÁVANIA OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na ich zachovanie

Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska poskytuje úrad zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijme uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím, odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jeho zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Výška príspevku je závislá od miesta zriadenia chráneného pracoviska alebo chránenej dielne, od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko a od právnej formy a

predmetu činnosti zamestnávateľa. Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa zriadi chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak o tento príspevok zamestnávateľ požiada písomne; súčasťou žiadosti je podnikateľský zámer, kalkulácia predpokladaných nákladov na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a kalkulácia nákladov na celkovú cenu práce občanov so zdravotným postihnutím.

Dĺžka zachovania zriadeného pracovného miesta v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku je najmenej 2 roky v malých podnikoch a stredných podnikoch a najmenej 3 roky v ostatných podnikoch (§ 56).

Príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní

Zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva viac ako 25 % občanov so zdravotným postihnutím z priemerného evidenčného počtu svojich zamestnancov, sa poskytuje príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní. Výška príspevku na jedného zamestnanca so zdravotným postihnutím závisí od percentuálnej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť občana so zdravotným postihnutím, a to buď 0,72 alebo 0,36 násobok celkovej ceny práce.

Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ sídlo alebo trvalý pobyt, ak je zamestnávateľ fyzickou osobou, na základe písomnej žiadosti zamestnávateľa, na základe uzatvorenej písomnej dohody so zamestnávateľom. Príspevok sa poskytuje štvrťročne najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí príslušného štvrťroka (§ 56a).

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti

Občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý začne prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, sa poskytuje príspevok na úhradu nákladov súvisiacich so samostatnou zárobkovou činnosťou vo výške, ktorá závisí od miesta zriadenia chráneného pracoviska alebo chránenej dielne, od priemernej miery evidovanej nezamestnanosti v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko a od právnej formy, ak o tento príspevok požiada písomne.

Príspevok sa poskytuje občanovi so zdravotným postihnutím vedenému v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej tri mesiace, ktorý začne a bude v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku samostatnú zárobkovú činnosť prevádzkovať alebo vykonávať nepretržite najmenej dva roky. Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode občan so zdravotným postihnutím začne prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, alebo úrad, v ktorého územnom obvode má občan so zdravotným postihnutím trvalý pobyt.

Podmienkou uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku je absolvovanie prípravy na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, ktorú občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý je uchádzačom o zamestnanie, zabezpečí úrad. Na základe regionálneho projektu môže úrad zabezpečiť aj praktickú prípravu občanov so zdravotným postihnutím, ktorí sú uchádzačmi o zamestnanie, na začatie prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, vrátane praktickej prípravy podnikateľského zámeru, stratégie prípravy a rozvoja podnikania (§ 57).

Príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku chránenej dielne alebo chráneného pracoviska

Zamestnávateľovi, ktorý prevádzkuje chránenú dielňu alebo chránené pracovisko alebo občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, môže úrad na základe písomnej žiadosti poskytnúť príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Ak žiadosť predkladá platiteľ dane z pridanej hodnoty, musí byť vstupná cena hmotného majetku bez dane z pridanej hodnoty vyššia ako 995,82 eur. Obnovou hmotného majetku sa rozumie zakúpenie nového hmotného majetku. Technickým zhodnotením hmotného majetku je jeho technické zhodnotenie.

Príspevok sa môže poskytnúť, ak ku dňu podania písomnej žiadosti

a/ zamestnávateľ zamestnával najmenej tri roky pred podaním žiadosti najmenej 50 % občanov so

zdravotným postihnutím; občan so zdravotným postihnutím, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vyšší ako 70 % sa na účely poskytnutia tohto príspevku zamestnávateľovi započítava, ako keby zamestnával troch takýchto občanov,

b/ občan so zdravotným postihnutím prevádzkoval alebo vykonával samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku najmenej počas dvoch rokov.

Písomnú žiadosť o poskytnutie príspevku predkladá zamestnávateľ alebo občan so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, úradu, v ktorého územnom obvode sa chránená dielňa alebo chránené pracovisko nachádza alebo v ktorého územnom obvode má občan so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku, trvalý pobyt (§ 57a).

Príspevok na činnosť pracovného asistenta

Úrad poskytuje zamestnávateľovi alebo samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, príspevok na činnosť pracovného asistenta. Príspevok sa poskytuje mesačne najmenej vo výške 41 % a najviac

90 % celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvára dohoda na činnosť jedného pracovného asistenta počas dĺžky trvania

a/ pracovného pomeru zamestnanca, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím alebo zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím, ktorí sú v priamej starostlivosti pracovného asistenta,

b/ prevádzkovania alebo vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím,

c/ zapracovania alebo prípravy na pracovné uplatnenie občana so zdravotným postihnutím alebo občanov so zdravotným postihnutím, ktorí sú v priamej starostlivosti pracovného asistenta.

Príspevok poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode má zamestnávateľ alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, sídlo alebo úrad, v ktorého územnom obvode má samostatne zárobkovo činná osoba trvalý pobyt alebo úrad, ktorý uzavrie dohodu podľa § 49a ods. 10 alebo § 55a ods. 12 (§ 59).

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov sa poskytuje právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ak o tento príspevok písomne požiada najneskôr do konca prvého kalendárneho mesiaca štvrtroka nasledujúceho po štvrtroku, za ktorý príspevok žiada.

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na ktorých úhradu sa poskytuje zamestnávateľovi príspevok, sa považujú nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, náklady spojené s povinnými revíziami a náklady na poistenie objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ, náklady na palivo a energiu, vodné, stočné a náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, náklady na dopravu materiálu, hotových výrobkov a na dopravu súvisiacu s poskytovaním služieb, náklady na úhradu mzdy a preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím; tieto náklady sa neuhrádzajú, ak bol zamestnávateľovi na tento účel poskytnutý príspevok podľa § 56 alebo § 56a), náklady na opravu a údržbu objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt vlastní zamestnávateľ, náklady na opravu a údržbu zariadenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ak toto zariadenie vlastní zamestnávateľ, náklady súvisiace so zabezpečovaním administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska zriadených občanom so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti, ktorému sa poskytuje príspevok, sa považujú nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, okrem nájomného za bytovú jednotku a nákladov na služby spojené s týmto nájomným, náklady spojené s povinnými revíziami a náklady na poistenie objektu, v ktorom je prevádzkovaná chránená dielňa alebo chránené pracovisko, ak tento objekt

vlastní občan so zdravotným postihnutím, náklady na palivo a energiu, vodné, stočné a náklady na odvoz a likvidáciu odpadu, náklady na dopravu materiálu a hotových výrobkov, náklady na úhradu preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím, náklady na opravu a údržbu zariadenia chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, ak toto zariadenie vlastní občan so zdravotným postihnutím, náklady súvisiace so zabezpečovaním administratívy chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

Náklady na dopravu zamestnancov sú náklady súvisiace so zabezpečovaním dopravy zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím zamestnávateľom na miesto výkonu zamestnania a späť.

Ročná výška príspevku, ktorý poskytuje úrad, v ktorého územnom obvode je zriadená chránená dielňa alebo chránené pracovisko, je najviac 2,5-násobok alebo 5-násobok celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, v závislosti od miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 60).

Výšku príspevkov a ďalšie podrobnosti poskytovania príspevkov **upravuje vyhláška MPSVR SR č. 44/2004 Z. z.** v znení vyhlášky č. 192/2004 Z. z., vyhlášky č. 401/2004 Z. z., vyhlášky č. 627/2004 Z. z., vyhlášky č. 10/2005 Z. z., vyhlášky č. 614/2005 Z. z., vyhlášky č. 260/2006 Z. z., vyhlášky č. 157/2008 Z. z., vyhlášky č. 608/2008 Z. z., vyhlášky č. 63/2009 Z. z., vyhlášky č. 420/2009 Z. z. a vyhlášky č. 481/2010 Z. z.

Zadávanie zákaziek na účely plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím

Zamestnávateľ je v zmysle § 63 ods. 1 písm. d) zákona č. 5/2004 Z. z. povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím, ak zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a ak úrad v evidencii uchádzačov o zamestnanie vedie občanov so zdravotným postihnutím v počte, ktorý predstavuje 3,2 % z celkového počtu je zamestnancov. Túto povinnosť môže zamestnávateľ plniť aj zadaním zákazky vhodnej na zamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím alebo zadaním zákazky občanovi so zdravotným postihnutím, ktorý prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť.

Výška zákazky na započítanie jedného občana so zdravotným postihnutím je 0,8-násobok celkovej ceny práce podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom zamestnávateľ plní povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d) zadaním zákazky.

Na započítanie počtu občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 ods. 1 písm. d), ktorých si zamestnávateľ môže započítať, je potrebné odobrať tovar alebo prijať službu vo výške podielu celkovej sumy platieb za odobratý tovar alebo prijaté služby v kalendárnom roku, za ktorý týmto spôsobom zamestnávateľ plní povinnosť podľa § 63 ods. 1 písm. d), po započítaní alebo nezapočítaní dane z pridanej hodnoty do ceny odobratých tovarov alebo prijatých služieb podľa odseku 6 a výškou zákazky podľa odseku 5. Výsledná hodnota vypočítaná podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na celé čísla od 0,5 vrátane smerom nahor. Plnenie povinnosti podľa § 63 ods. 1 písm. d) zadaním zákazky podľa odseku 1 je zamestnávateľ povinný preukázať úradu najneskôr do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roka. (§ 64).

Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

- Nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, vykonáva prácu jeho príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku (§ 2a ods. 1).
- Nelegálna práca nie je práca, ktorú vykonáva pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku (§ 2a ods. 2).

(Např. ak je manželka dôchodkovo poistená, resp. dôchodkyňa, môže manželovi – podnikateľovi vypomáhať bez toho, aby sa to považovalo za nelegálnu prácu).

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi

v znení neskorších predpisov

Aktivačný príspevok

Aktivačný príspevok v peňažnej forme vo výške 63,07 eura mesačne patrí najviac 6 mesiacov dlhodobo nezamestnanej osobe, ktorá začne vykonávať samostatne zárobkovú činnosť podľa zákona o živnostenskom podnikaní a pred začatím tejto činnosti mala zabezpečené základné životné podmienky a poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi. (Pozn.: hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením (§ 12 ods. 10)

Sumy dávky v hmotnej núdzi, aktivačného príspevku a ochranného príspevku upravuje **nariadenie vlády SR č. 486/2006 Z. z.**

Zákon č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov

v znení neskorších predpisov

Zákon upravuje podmienky poskytovania dotácie na zriadenie priemyselných parkov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy pri poskytovaní a kontrole použitia tejto dotácie. V zmysle tohto zákona žiadosť o poskytnutie dotácie na zriadenie priemyselného parku sa predkladá Ministerstvu hospodárstva SR, ktoré na základe odborného posudku SARIO vydáva rozhodnutie o poskytnutí dotácie.

Priemyselný park je podľa § 2 tohto zákona definovaný ako územie vymedzené územným plánom obce alebo územným plánom zóny, na ktorom sa vykonáva alebo má vykonávať priemyselná výroba alebo služby jedného podnikateľa alebo viacerých podnikateľov. Na zriadenie priemyselného parku možno obci alebo vyššiemu územnému celku poskytnúť dotáciu zo štátneho rozpočtu. Musia byť pritom splnené týmto zákonom stanovené podmienky. Obec musí mať pritom okrem iného zabezpečené finančné prostriedky vo výške minimálne 15 % nákladov na obstaranie a zriadenie priemyselného parku vrátane nákladov na kúpu alebo iný prevod, nájom alebo zámenu pozemkov a nákladov na zriadenie vecného bremena na pozemkoch určených na zriadenie priemyselného parku, nákladov na technickú vybavenosť územia a na súvisiace nevyhnutné inžinierske stavby.

Pri poskytovaní dotácie Ministerstvo hospodárstva SR je povinné zohľadňovať aj úroveň zamestnanosti v regióne žiadateľa. Rozhodnutie vydá na základe písomnej žiadosti obce alebo vyššieho územného celku po schválení návrhu vládou SR. Obec musí tiež preukázať, že má predchádzajúci súhlas Slovenského pozemkového fondu na prevod pozemkov, s ktorými fond nakladá, na obec alebo vyšší územný celok alebo na nájom týchto pozemkov obci alebo vyššom územnom celku alebo na zámenu týchto pozemkov s obcou alebo vyšším územným celkom na zriadenie parku. Musí mať s podnikateľmi uzavretú zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy, ktorá upraví ich vzťahy najmä v oblasti podnikateľského zámeru vrátane preukázania jeho finančného zabezpečenia. Musí mať i záväzné stanovisko dodávateľa energie a úžitkovej a pitnej vody pre potreby parku. Na dotáciu nie je právny nárok.

Postup Ministerstva hospodárstva SR pri poskytovaní dotácie na zriaďovanie priemyselných parkov upravuje **Smernica MH SR č. 13/2004** na poskytovanie dotácie na zriaďovanie priemyselných parkov a na elimináciu rizík v oblasti procesu poskytovania finančných prostriedkov na priemyselné parky v súlade so zákonom č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov v znení neskorších predpisov v znení **Smernice MH SR č. 8/2006**, ktorá je uverejnená na webovej stránke www.economy.gov.sk.

Zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách

v znení neskorších predpisov

- štátne záruky možno poskytnúť za úvery právnických osôb a za dlhopisy vydané právnickými osobami, určené najmä na financovanie ekonomicky návratných projektov zaradených do rozvojových programov vyhlásených vládou Slovenskej republiky (§ 9 ods. 1 písm. a/),
- štátne záruky možno poskytnúť aj za úvery alebo dlhopisy určené na splácanie záväzkov z úverov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na splácanie záväzkov z dlhopisov, na ktoré bola poskytnutá štátna záruka, alebo na ich predčasné splatenie (§ 9 ods. 1 písm. b/).

Zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania

v znení neskorších predpisov

Prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania sa uskutočňuje financovanie štátnej podpory pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu.

Podporu možno poskytnúť fyzickej osobe, ktorá je občanom SR a má na území SR trvalý pobyt a ktorá dovŕšila vek 18 rokov a má vlastný pravidelný príjem z podnikania alebo zo závislej činnosti alebo podľa zákona o sociálnom poistení alebo zákona o rodičovskom príspevku a právnickej osobe so sídlom na území SR na tieto účely:

- a/ výstavbu bytu v bytovom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, príp. prestavbou nebytového priestoru,
- b/ výstavbu bytu v rodinnom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, príp. prestavbou nebytového priestoru,
- c/ výstavbu alebo dostavbu zariadenia sociálnych služieb alebo prestavbu nebytového priestoru na zariadenie sociálnych služieb určené pre občanov, ktorí potrebujú pomoc podľa zákona o sociálnej pomoci,
- d/ kúpu bytu,
- e/ obnovu bytovej budovy (tepelná ochrana bytového domu alebo rodinného domu, obnova alebo modernizácia spoločných častí a spoločných zariadení bytového domu, odstránenie statických nedostatkov bytového domu),
- f/ výstavbu obecného nájomného bytu v bytovom dome vrátane bytu, ktorý sa získa nadstavbou, vstavbou, prístavbou, prípadne prestavbou nebytového priestoru.

Druhy podpory sú: a/ úver, b/ nenávratný príspevok.

Jednou z podmienok poskytnutia podpory je, že žiadateľ preukáže, že má zabezpečené vlastné prostriedky alebo prostriedky stavebného sporenia vo výške najmenej 20 % z obstarávacej ceny na účel, na ktorý požaduje poskytnutie podpory a je schopný platiť splátky a úroky z úveru v dohodnutej výške a v lehotách, ak je druhom podpory úver.

Žiadateľ predkladá písomnú žiadosť fondu prostredníctvom obce, ktorá je sídlom okresu (resp. mestských častí), príslušnej podľa miesta stavby, ktorá ju zašle fondu.

Podrobnosti o druhoch a výškach poskytovaných podpôr na jednotlivé účely z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania upravuje **nariadenie vlády SR č. 432/2007 Z. z. v znení nariadenia vlády SR č. 547/2008 Z. z.**

Podrobnosti o obsahu žiadosti, technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje štátna podpora, upravuje **vyhláška MVRR SR č. 582/2007 Z. z.**

Zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov

v znení neskorších predpisov

Tento zákon ustanovuje podmienky poskytovania štátnej podpory výskumu a vývoja, postavenie a úlohy orgánov s pôsobnosťou v oblasti vedy a techniky vrátane **Agentúry na podporu výskumu a vývoja**, dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky, národný program rozvoja vedy a techniky a informačné zabezpečenie výskumu a vývoja. Zákonom sa na účel podpory výskumu a vývoja poskytovaním finančných prostriedkov na riešenie projektov zriaďuje Agentúra na podporu výskumu a vývoja.

Agentúra poskytuje finančné prostriedky na riešenie

- a) projektov výskumu a vývoja v jednotlivých skupinách odborov vedy a techniky podľa § 6 ods. 3,
- b) projektov v rámci programov agentúry,
- c) projektov v rámci medzinárodných dohôd o vedecko-technickej spolupráci a projektov v rámci medzinárodných programov a iniciatív v oblasti výskumu a vývoja vrátane nákladov na ich prípravu.

Agentúra poskytuje finančné prostriedky na základe žiadosti predloženej žiadateľom na základe verejnej výzvy na predkladanie žiadostí vyhlásenej agentúrou zverejnenej v dennej tlači s celoštátnou pôsobnosťou a na internetovej stránke poskytovateľa. Súčasťou žiadosti je kalkulácia nákladov na riešenie projektu. Poskytnutie finančných prostriedkov na riešenie projektu schvaľuje rada agentúry na základe posúdenia projektu podľa § 19 správneho nariadenia na dobu najviac tri roky.

Zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde

a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Environmentálny fond bol zriadený zákonom č. 587/2004 Z. z. na uskutočňovanie štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie. Žiadateľom o podporu môže byť fyzická osoba – nepodnikateľ alebo právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ so sídlom na území SR. Prostriedky fondu možno poskytnúť o.i. na

- a/ podporu činností zameraných na dosiahnutie cieľov štátnej environmentálnej politiky na celoštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni,
- b/ podporu prieskumu, výskumu a vývoja zameraného na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia,
- c/ podporu environmentálnej výchovy, vzdelávania a propagácie,
- d/ podporu riešenia mimoriadne závažnej environmentálnej situácie,
- e/ podporu odstraňovania následkov havárie a mimoriadneho zhoršenia vôd ohrozujúcich alebo poškodzujúcich životné prostredie (žiadateľom je orgán štátnej správy odpadového hospodárstva, resp. Slovenská inšpekcia životného prostredia) (§ 4 ods. 1).

Druhy podpory sú:

- a/ úver,
- b/ dotácia.

Podnikatelia môžu požiadať o podporu podľa § 4 ods. 1 písm a/ až d/ formou úveru a podľa § 4 ods. 1 písm.

b/ a c/ formou dotácie, pričom podpora sa v týchto prípadoch považuje za štátnu pomoc (§ 8).

Žiadateľ o podporu predkladá písomnú žiadosť o podporu fondu k 31. októbru predchádzajúceho rozpočtového roka s výnimkou žiadosti o podporu podľa § 4 ods. 1 písm. d/ a e/, ktorú žiadateľ predkladá fondu v priebehu kalendárneho roka (§ 9).

Podrobnosti o podmienkach poskytovania a použitia štátnej podpory starostlivosti o životné prostredie a o náležitostiach príloh žiadosti o podporu upravuje **vyhláška MŽP SR č. 157/2005 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 152/1995 Z. z. o potravinách

v znení neskorších predpisov

Združenie, zväz výrobcov poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín alebo zväz spracovateľov poľnohospodárskych výrobkov alebo potravín alebo fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v čase podania prihlášky ako jediná výrobok vyrába, spracúva a pripravuje, môže prostredníctvom Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky požiadať o ochranu **označenia pôvodu alebo zemepisného označenia**.

Pred podaním žiadosti o ochranu označenia pôvodu alebo zemepisného označenia musí byť špecifikácia poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny a technická dokumentácia liehovín uchádzajúcich sa o zápis zemepisného označenia a zavedených zemepisných označení liehovín odborne posúdená a odsúhlasená ministerstvom.

Žiadosť o zápis do registra označení zaručených tradičných špecialít z poľnohospodárskeho výrobku alebo potraviny uverejní ministerstvo vo Vestníku Ministerstva pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ak k žiadosti neboli uplatnené námietky, poľnohospodársky výrobok alebo potravina sa zapíše do registra, ktorý vedie ministerstvo. Žiadosť na ďalšie konanie zasiela ministerstvo Európskej komisii (§ 9a ods. 1, 2, 3, 5).

Zákon č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Od 1. júna 2007 je účinná **novela zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach** a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 515/2003 Z. z. (ďalej len „zákon o archívoch a registratúrach“) vykonaná zákonom č. 216/2007 Z. z. Novelou zákona sa zrušila všeobecná povinnosť pôvodcov registratúr vypracovať registratúrny poriadok a ponechala sa len všeobecná povinnosť vypracovať registratúrny plán.

Podnikatelia teda nie sú povinní vypracúvať registratúrne poriadky. Povinnosť vypracovať registratúrny plán im zostala zachovaná. Ak registratúru podnikateľa tvorí len účtovná dokumentácia, ktorá nie je potenciálnym zdrojom archívnych dokumentov, nie je povinný vypracúvať ani registratúrny plán. Pôvodcami registratúr, na ktorých sa táto výnimka vzťahuje, sú najmä drobní remeselníci.

Ďalšou osobitnou skupinou, ktorá nemusí vypracovať registratúrny plán, sú osoby, ktorých výsledky činnosti sú predmetom autorského práva (umelci, vedci).

Na zmenu zákona nadväzuje aj **novela vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach** a o doplnení niektorých zákonov v znení vyhlášky č. 251/2005 Z. z., publikovaná pod č. 242/2007 Z. z. Novela reaguje na ďalšiu požiadavku podnikateľských subjektov, hlavne drobných podnikateľov, ktorí z dôvodu vysokého finančného zaťaženia požadovali vypustiť z ustanovených spôsobov ochrany registratúrneho strediska zabezpečenie vstupných dverí kovovými mrežami a elektrickou požiarou signalizáciou. Novela vyhlášky je účinná od 15. júna 2007.

Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Novela zákona (publikovaná pod č. 58/2011 Z. z.) má **od 1. apríla 2011** zámer zlepšiť hospodársku súťaž a podnikateľské prostredie, pretože sa obmedzilo zneužívanie nejednoznačných ustanovení zákona s cieľom manipulácie procesu verejného obstarávania a zvýšila sa tak rovnosť šancí uchádzačov v súťaži. Predpokladaným následkom má byť zvýšený počet podnikateľských subjektov so záujmom zúčastňovať sa na verejnom obstarávaní, čím sa zabezpečí nielen jeho otvorenosť, dôslednejšia kontrola dodržiavania jeho priebehu, ale vďaka väčšej konkurencii aj zníženie cenovej hladiny tovarov a služieb financovaných alebo

spolufinancovaných z verejných zdrojov. Zlepšenie verejného obstarávania sa dosiahne najmä prostredníctvom týchto opatrení:

- celkové zníženie limitov pre určenie rozsahu zákazky, aby sa presadili vyššie formy súťaže s dôslednejšou kontrolou ich priebehu;
- pomocou rozšírenia rozsahu povinne zverejňovanej dokumentácie (výzvy, oznámenia, ponuky, zápisnice, zmluvy, dodatky a pod.) sa zvýši transparentnosť;
- obmedzenie neprehľadného zvyšovania vysúťáženej ceny zákazky zmluvnými dodatkami ich povinným zverejňovaním a zavedením cenového stropu takéhoto zvyšovania;
- odstránenie možnosti vylúčenia ponuky na základe „neobvykle nízkej ceny“ zavedením v širšom zmysle chápaného inštitútu „mimoriadne nízkej ponuky“ vychádzajúceho zo smernice 2004/18/ES;
- zjednotenie spôsobu obstarávania prioritných a neprioritných služieb;
- odstránenie možnosti okamžitého vylúčenia účastníka z verejného obstarávania iba na základe formálnych nedostatkov v doručení podkladov;
- zavedenie povinnosti používania elektronických aukcií pri zadávaní nadlimitných zákaziek a od 1. januára 2012 aj pri zadávaní podlimitných zákaziek;
- zavedenie povinnosti písomne odôvodňovať uskutočnenie verejného obstarávania formou „užšej súťaže“;
- opätovné zavedenie možnosti určenia neplatnosti zmluvy alebo dodatku k zmluve súdom, ak boli uzatvorené v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní.

Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov

v znení neskorších predpisov

Novela zákona (publikovaná pod č. 520/2011 Z. z.) zaviedla **od 1. júla 2012** informačnú povinnosť poisťovateľa voči poistníkovi oznámiť najneskôr 10 týždňov pred uplynutím poistného obdobia výšku poistného na nasledujúce poistné obdobie, dátum skončenia poistného obdobia a termín, do ktorého je možné podať výpoveď príslušnej poistnej zmluvy podľa § 800 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Klient má tak dostatočný časový priestor na porovnanie ponúk konkurenčných subjektov a má možnosť vybrať si najvýhodnejšiu ponuku. Zmena smerovala aj k posilneniu konkurencie pri produktoch povinného zmluvného poistenia.

A. Štátna a inštitucionálna podpora exportu

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SR

Ministerstvo hospodárstva SR je kľúčovým subjektom zahraničného obchodu, ktoré má v zmysle zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v náplni zastupovať záujmy SR v oblasti obchodnej a proexportnej politiky v zahraničí. Na úrovni ústredných štátnych orgánov sa ďalšími formami podpory exportu zaoberajú Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstvo financií SR. Podporu proexportnej politiky poskytuje taktiež Ministerstvo zahraničných vecí SR so svojou sieťou zastupiteľských úradov SR v zahraničí, pričom v oblastiach, kde nie sú vytvorené pracoviská Obchodno-ekonomických oddelení, zabezpečuje úlohy podľa potreby.

Ministerstvo hospodárstva SR v rámci podpory obchodu a exportu každoročne schvaľuje zoznam **veľtrhov a výstav** na oficiálnu účasť SR a zoznam odporúčaných veľtrhov a výstav pre účasť slovenských vystavovateľov a rezervu na oficiálnu účasť SR. Bližšie informácie o možnostiach a podmienkach pre vystavovanie v oficiálnom stánku SR je možné získať na odbore medzinárodného obchodu tel.: 02 4854 2419.

Ministerstvo hospodárstva SR každoročne organizuje ročník súťaže „Najlepší exportér Slovenskej republiky.“ V jednotlivých ročníkoch súťaže sú hodnotené výsledky exportných aktivít zúčastnených podnikov za predchádzajúci rok. Do súťaže sa môže prihlásiť každý podnik, ktorý sa podieľa na exporte Slovenskej republiky a ktorý spĺňa kritériá na účasť v súťaži.

Ministerstvo na svojej webovej stránke v časti **Zahraničný obchod a podpora exportu** uvádza aktuálne informácie o prístupe na trhy tretích krajín (krajiny mimo Európskej únie).

Ministerstvo hospodárstva SR sprístupnilo (25.7.2011) na svojich stránkach **Hospodársky register subjektov Slovenskej republiky (HR SR)**. Portál www.hospodarskyregister.sk je informačnou databankou o subjektoch pôsobiach v SR, ktorý v sebe komprimuje ekonomické, kreditné a hospodárske informácie o všetkých právnických aj podnikajúcich fyzických osobách, obchodných spoločnostiach, poskytovateľoch služieb, producentov, exportérov či importérov, ale aj príspevkových alebo rozpočtových organizáciách, spolkoch a združeniach.. Tento portál obsahuje hospodársko-ekonomické informácie, definuje pozíciu podnikov na trhu a porovnáva ich v rámci odboru podnikania. Spojenie ekonomických a hospodárskych informácií na portáli umožňuje dokonalý prehľad o stave, kredite, aktivitách, postavení a pôsobení subjektov na domácom trhu. Svojím obsahom napomáha pri kontrole rizík, pri rôznych obchodných rozhodnutiach, ale aj pri podpore obchodných a úverových rozhodnutí a pri akvizičnej činnosti.. Hospodársky register SR poskytovaný Ministerstvom hospodárstva SR je vytvorený za účelom ochrany malých a stredných podnikov pred prípadnou platobnou neschopnosťou spôsobenou zlým rozhodnutím pri uzatváraní obchodných vzťahov. Portál je prístupný podnikajúcim subjektom bezplatne.

MH SR bude realizovať ďalšie opatrenie (28.2.2012), ktoré bude podnikateľskej verejnosti, teda malým a stredným podnikateľom ako aj podnikateľským zväzom, pomáhať lepšie sa orientovať v prijímanej legislatíve. Nová služba HR SR umožní zaregistrovaným užívateľom priamo sa do procesu aj interaktívne zapojiť a vyjadriť svoje námietky, či pripomienky voči prijímanej legislatíve. MH SR bude prostredníctvom krátkych bezplatných anotácií z novo prijímanej legislatívy informovať zaregistrovaných užívateľov HR SR o zmenách a o nových pravidlách, ktoré pripravujú jednotlivé ministerstvá, alebo iné inštitúcie verejnej správy na centrálnej úrovni. Týmto spôsobom budú mať podnikatelia možnosť zapojiť sa do prípravy zákonov, či podzákonných noriem a reagovať na to, čo pre nich predstavuje novú alebo neprimeranú záťaž.

OBCHODNO-EKONOMICKÉ ODDELENIA

Obchodno-ekonomické oddelenia zastupiteľských úradov SR (OBEO) patria v súčasnosti k základným nástrojom realizácie zahraničnoobchodnej politiky a proexportných opatrení, ktoré v súčasnosti riadi **Ministerstvo zahraničných vecí SR** (od 1. 1. 2011). Hlavné formy podpory proexportných aktivít podnikateľských subjektov zo strany OBEO sú vykonávané v nasledovných oblastiach:

- poradenská, konzultačná a sprostredkovateľská činnosť pri prieniku slovenských exportérov na zahraničné trhy, operatívne mapovanie exportných príležitostí,
- príprava a organizácia účasti na medzinárodných veľtrhoch a výstavách,
- organizovanie podnikateľských misií, seminárov, konferencií a návštev vládnych predstaviteľov,
- organizovanie zasadnutí medzivládnych zmiešaných komisií,
- vyhľadávanie zahraničných investičných partnerov,
- rozvojová spolupráca s cieľom vytvárania priestoru pre následnú obchodnú spoluprácu,
- vypracovávanie ročných exportných plánov teritórií.

SLOVENSKÁ AGENTÚRA PRE PODPORU INVESTÍCIÍ A OBCHODU

SARIO je štátnou príspevkou organizáciou, ktorej hlavným poslaním agentúry SARIO je akcelerovať a katalyzovať slovenskú ekonomiku prostredníctvom získavania investícií, zviditeľňovať postavenie Slovenska v medzinárodných politických, ekonomických a spoločenských štruktúrach, napomáhať slovenskému podnikateľskému prostrediu pri prenikaní na medzinárodné trhy v súlade s koncepciou zahranično-ekonomickej politiky SR, implementovať a administrovať projekty podporené zo štrukturálnych fondov EÚ, a tým významne prispievať k hospodárskemu rastu, tvorbe pracovných miest, zvyšovaniu exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti krajiny.

Ku kľúčovým úlohám SARIO patrí budovanie silného imidžu Slovenska ako krajiny priateľskej pre biznis, podpora a presadzovanie opatrení na neustále zlepšovanie sa podnikateľského prostredia, definovanie perspektívnych trhov a segmentov (krajín a sektorov) s investičným potenciálom, príprava hodnotovej ponuky pre investorov a konzultácie o podmienkach vstupu na slovenský trh, operatívna podpora pri implementácii projektov, systematická tvorba a kultivovanie siete investorov, komunikácia s etablovanými investormi smerom k navyšovaniu investície, resp. k reinvestovaniu, využívanie komunity investorov na recipročné poradenstvo a podporu, ako aj budovanie a rozvoj vzťahov s akademickou a firemnou výskumno-vývojovou komunitou.

B. Ostatné inštitúcie zamerané na podporu exportu

NÁRODNÁ AGENTÚRA PRE ROZVOJ MALÉHO A STREDNÉHO PODNIKANIA

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania je zameraná na rozvoj a rast MSP. Úlohou agentúry je posilniť konkurencieschopnosť sektora v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín prostredníctvom stimulácie rastu sektora, internacionalizácie a uľahčenia prístupu MSP ku kapitálovým zdrojom. Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania realizuje podporu MSP prostredníctvom týchto programov:

- Mikropôžičkový program,
- 5 fondov rizikového kapitálu a Mikroúverový fond v správe spoločnosti Fond fondov, s.r.o. (www.fondfondov.sk): Fond štartovacieho kapitálu, Regionálny fond štartovacieho kapitálu, Fond INTEG, Fond SISME, Fond Seed Capital, k.s., a.s.,
- Podpora vzdelávania a poradenstva pre vybrané skupiny záujemcov o podnikanie a začínajúcich podnikateľov (**program trvá do 31.12.2013**),
- Schéma poradenstva a vzdelávania pre malých a stredných podnikateľov (**schéma trvá do 31.12.2013**)
- Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu,
- Program „Podpory MSP prostredníctvom siete inkubátorov a implementácia metódy Research-based spin-off“ (**program trvá do 31.12.2013**),
- Program „Monitoring a výskum MSP“, (**program trvá do 31.3.2014**)
- Schéma podpory účasti MSP v 7. rámcovom programe EÚ pre výskum a technologický rozvoj, (**program trvá do 31.12.2013**)
- Program [www](http://www.msponline.sk) stránka pre MSP www.msponline.sk (**program trvá do 31.3.2014**)
- Podporný program Pomoc MSP na trhu EÚ“ (**program trvá do 31.3.2014**):
 - nepriama pomoc MSP formou poskytovania informácií a poradenstva o všetkých záležitostiach súvisiacich s ich pôsobením na vnútornom trhu EÚ (informovanie a poradenstvo) a podpora rozvoja spolupráce MSP na vnútornom trhu EÚ i mimo neho (internationalizácia a zvyšovanie konkurencieschopnosti európskych MSP). Účelom je zvyšovať konkurencieschopnosť MSP a schopnosť podnikov inovovať a prenikať na zahraničné trhy. Na základe spolupráce so slovenskými a zahraničnými partnermi v rámci iniciatív a programov EK, NARMSP umožňuje slovenským MSP prístup k obchodným kontaktom nielen v rámci EÚ, ale aj v krajinách mimo jednotného európskeho trhu. Podnikateľom sú poskytované komplexné informácie, ktoré im pomáhajú inovovať, podnikáť a nadväzovať spoluprácu. Ide o informácie o fungovaní na jednotnom trhu EÚ, platnej a pripravovanej legislatíve EÚ ovplyvňujúcej ich podnikanie, podporných programoch rozvoja podnikania formou zavádzania nových inovatívnych technológií a pod.
- **Klub podnikateľských anjelov Slovenska**

Klub podnikateľských anjelov Slovenska (KPAS) je neformálnou iniciatívou NARMSP, Združenia mladých podnikateľov Slovenska a Hospodárskych novín. KPAS združuje popredných najmä slovenských podnikateľov a manažérov, ktorí majú záujem investovať svoje skúsenosti, čas a peniaze do nádejných podnikateľských zámerov. V rámci svojej činnosti KPAS spolupracuje s partnermi, ktorých primárnym poslaním je podpora rozvoja inovácií a rozvoja podnikania. Ak má podnikateľ záujem o investora je potrebné, aby vyplnil na webovej stránke www.BusinessAngels.sk formulár, ktorého prílohou je podnikateľský plán. Podnikatelia majú možnosť získať do svojho podnikania skúseného partnera, dodatočné finančné zdroje pre svoje podnikanie a možnosť prezentovať sa na investičnom fóre. Viac informácií na webovej stránke: <http://www.podnikajte.sk/business-angels.xhtml>
- **Guardian Angels for Female Entrepreneurs**

Projekt Guardian Angels for Female Entrepreneurs vznikol ako reakcia NARMSP a RPIC Prešov na výzvu Európskej Komisie s názvom Európska sieť mentorov pre podnikateľky („European Network of mentors for Women Entrepreneurs“) zameranú na ďalšiu podporu podnikania žien.

Svojou podstatou nadväzuje na projekt Podpora podnikania žien na Slovensku, ktorý mal za cieľ potenciálne podnikateľky inšpirovať, aj prostredníctvom podnikateľských príbehov, či praktických rád ambasádoriek, aby sa vydali na cestu samostatného podnikania. V tomto štádiu nastupuje nový projekt

a jeho hlavní aktéri - mentori/mentorky pre začínajúce podnikateľky, ktorých úlohou je viesť začínajúcu podnikateľku v časoch jej podnikateľských začiatkov.

Projekt sa zameriava na propagáciu a podporu podnikania žien na Slovensku a v EÚ prostredníctvom vytvorenia siete mentorov/iek pre začínajúce podnikateľky. Z radov úspešných podnikateliek a podnikateľov boli vybraní tí najlepší, ktorí prostredníctvom osobných konzultácií a stretnutí budú pomáhať ženám – začínajúcim podnikateľkám – pri prekonávaní prvotných problémov spojených s ich podnikateľskou kariérou. Cieľom projektu je ďalej podporovať rozvoj najmä začínajúcich podnikateliek a zabezpečiť, aby začínajúce podnikateľky ustáli najmä prvé roky ich podnikania.

Trvanie projektu: September 2011 – September 2012

Viac informácií: e-mail: klimant@nadsme.sk

- **Podpora inovácií prostredníctvom nových konceptov klastrov podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy**

NARMSP začala 1. októbra 2011 s realizáciou projektu „Podpora inovácií prostredníctvom nových konceptov klastrov podporujúcich novovznikajúce odvetvia a prierezové témy " (Boosting innovation through new cluster concepts in support of emerging issues and cross-sectoral themes). Projekt je známy pod menom **CluStrat** a je realizovaný v rámci *Operačného programu Stredná Európa* (Central Europe). Klastre sú jedným zo základných podporných nástrojov pre rozvoj malých a stredných podnikov (MSP). Cieľom ich existencie je podporovať spoluprácu medzi jednotlivými MSP v určitom sektore. Automobilové, strojárské a klastre cestovného ruchu sú najznámejšími na Slovensku, ktoré vznikli aj napriek zložitej situácii – Slovensko totiž nemá vhodnú legislatívu, ktorá by definovala a podporovala klastre ako také.

Existencia klastrov nielen na Slovensku, ale aj v iných krajinách EÚ a najmä v regióne Strednej Európy je podmienená ich klasickou formou – spoluprácou len v rámci určitého odvetvia a zameraním na klasické odvetvia (strojársky, automobilový, turizmus).

Cieľom projektu CluStrat bude preto zmeniť pohľad na fungovanie klastrov a preniesť najlepšie koncepcie do klastrových politík jednotlivých krajín. Okrem toho pripraví a otestuje nové formy fungovania klastrov v regióne Strednej Európy.

Trvanie projektu: október 2011 - september 2014

Viac informácií: Andrej Klimant, e-mail: klimant@nadsme.sk

EXIMBANKA SR

Eximbanka SR, ktorá bola zriadená zákonom č. 80/1997 Z. z. o Exportnom-importnej banke Slovenskej republiky, je špecializovaná štátna inštitúcia, ktorá v súlade so štátnou zahraničnou, zahraničnoobchodnou, finančnou, priemyselnou a menovou politikou a v súlade s medzinárodnými záväzkami, ktorými je viazaná, podporuje vývozné a dovozné aktivity vývozcov a dovozcov financovaním vývozných úverov, poisťovaním a zaistením vývozných úverov so zámerom zvýšiť konkurencieschopnosť tuzemských výrobkov a podporiť vzájomnú obchodnú výmenu SR so zahraničím.

SLOVENSKÁ ZÁRUČNÁ A ROZVOJOVÁ BANKA

Slovenská záručná a rozvojová banka bola založená MF SR v roku 1991, ako štátny peňažný ústav, v roku 2002 bola podľa zákona č. 483/2001 Z. z. transformovaná na akciovú spoločnosť. SZRB podporuje vznik, rozvoj a stabilizáciu MSP najmä

- poskytovaním bankových záruk na úvery predovšetkým tým podnikateľom, ktorí nedisponujú potrebnými zabezpečovacími prostriedkami na zabezpečenie úveru, alebo komerčné banky hodnotia ich rizikovosť ako príliš vysokú. Základný princíp poskytovania záruky na úvery spočíva v rozložení rizika medzi SZRB, klienta a partnerský subjekt,
- poskytovaním priamych úverov najmä malým a stredným podnikateľom, ale aj mestám a obciam, bytovým družstvám, poľnohospodárskym a potravinárskym subjektom.

- **Bankové záruky:**

- Bankové záruky na úvery
- Všeobecné podmienky SZRB pre poskytovanie bankových záruk na finančné úvery ŠFRB, určené pre obce a mestá na výstavbu obecných nájomných bytov
- Program štátnej podpory obnovy bytového fondu formou poskytovania bankových záruk na úvery

- Banková záruka na obnovu bytových domov
- Rýchle bankové záruky I. (KLASIK)
- Rýchle bankové záruky II. (PRÉMIUM)
- Bankové záruky za úver Všeobecnej úverovej banky, a.s., na obnovu bytového fondu
- **Úvery:**
 1. Priame úvery
 2. Úver PÔDA
 3. POĽNOúver
 4. MIKROúver
 5. Úver PODNIKATEĽKA
 6. Úver PODNIKANIE MLADÝCH
 7. Úver na obnovu bytového fondu pre spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov
 8. Úver environmentálnych a iných projektov
 9. Úvery na prípravu a realizáciu projektov z fondov EÚ
 10. Úvery na podporu ROP (Regionálny operačný program)
 11. INVESTúver zo zdrojov Európskej investičnej banky
 12. Úver na obnovu bytového fondu zo zdrojov Rozvojovej banky Rady Európy

SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

Koordináciou všetkých aktivít na podporu MSP je poverená **Slovenská inovačná a energetická agentúra**, ktorá sa efektívne zapája do realizácie projektov a programov zameraných na pomoc MSP (fondy EÚ, prostriedky zo štátneho rozpočtu).

SLOVENSKÁ OBCHODNÁ A PRIEMYSELNÁ KOMORA

Slovenská obchodná a priemyselná komora je verejnoprávna inštitúcia zriadená zákonom SNR č. 9/1992 Zb. o obchodných a priemyselných komorách v znení neskorších predpisov, ktorá vyvíja činnosť na podporu a ochranu podnikania svojich členov v tuzemsku a v zahraničí. Na Slovensku je v súčasnosti aktívnych niekoľko desiatok **bilaterálnych obchodných komôr** (Francúzsko-slovenská obchodná komora, Americká obchodná komora, Britská obchodná komora, Slovensko-talianska obchodná komora, a pod.), ktoré podporujú exportné a investičné aktivity.

SLOVENSKÝ ŽIVNOSTENSKÝ ZVÄZ

Slovenský živnostenský zväz sprostredkúva kontakty a kooperáciu medzi slovenskými a nemeckými firmami (poskytovanie kontaktných adries nemeckých odberateľov, výrobcov či dodávateľov, sprostredkovanie vývozu alebo dovozu surovín, polotovarov a tovarov do a z Nemecka, sprostredkovanie kooperácie buď formou založenia spoločného podniku na Slovensku alebo vstupom nemeckej firmy do jestvujúcej firmy slovenskej).

ZVÄZ STAVEBNÝCH PODNIKATEĽOV SLOVENSKA

Zväz stavebných podnikateľov Slovenska vyhľadáva a nadväzuje kontakty so zahraničnými partnermi s cieľom zabezpečenia záujmov slovenských stavebníkov pri prácach v zahraničí, zabezpečuje poradenské a konzultačné služby pri podávaní žiadostí na udelenie pracovných povolení podnikateľským subjektom so sídlom v SR na práce v SRN na základe zmluvy o dielo, poskytuje sprostredkovanie kvalitného poistenia pre podniky činné na nemeckom stavebnom trhu.

NEZISKOVÉ MIMOVLÁDNE ZDRUŽENIE GS1 SLOVAKIA

Združenie GS1 SLOVAKIA spravuje čiarový kód EAN a systém GS1 pre Slovenskú republiku. Systém spravuje 108 členských organizácií GS1 vo viac ako 130 krajinách a využíva ho takmer 1,5 milión firiem. Globálny systém GS1 slúži predovšetkým na jedinečnú identifikáciu tovaru, služieb, majetku, lokalít, dokumentov. Identifikačné čísla sa následne využívajú v oblasti maloobchodu, veľkoobchodu, logistiky, riadenia zásob, pohybu majetku, spätnej vysledovateľnosti, zdravotníctva, atď. na zefektívnenie činností v dodávateľsko-odberateľskom reťazci. Nástrojom automatizácie sú čiarové kódy (EAN, UPC, GS1-128, ITF 14, GS1 DataBar, GS1 DataMatrix), RFID čipy s kódom EPC, elektronické správy (EANCOM, XML) a elektronické katalógy produktov.

Používanie EAN kódov významne zjednodušuje a zrýchľuje maloobchodný a veľkoobchodný predaj. Výrobok môže EAN kódom označiť výrobca, obchodník alebo distribútor.

Vzdelávanie pracovníkov pre zahranično-obchodnú činnosť

Európska vzdelávacia akadémia (www.euva.sk) realizuje semináre, kurzy na podporu ZO, moduly, kvalifikačné a rekvalifikačné kurzy, jazykovú prípravu a zdokonaľovanie.

**Zmluvy SR o zamedzení dvojitého zdanenia
(k 30. 9. 2012)**

Zmluvný štát	Platnosť odo dňa	Vyhlásené v Zbierke zákonov
Holandské kráľovstvo	2. 11. 1974	138/1974 Zb. Protokol k zmluve
	19. 12. 1996	199/1997 Z. z.
	1. 12. 2010	450/2010 Z. z.
Francúzsko	25. 1. 1975	73/1975 Zb.
Fínsko	6. 5. 2000	207/2001 Z. z.
Belgické kráľovstvo	13.6.2000	354/2002 Z. z. 92/2007 Z. z.
bývalé člen.štáty RVHP (FO)	1. 1. 1979	30/1979 Zb.
bývalé člen.štáty RVHP (PO)	1. 1. 1979	49/1979 Zb.
Japonsko	25. 11. 1978	46/1992 Zb.
Rakúsko	12. 2. 1979	48/1979 Zb.
Srí Lanka	19. 6. 1979	132/1979 Zb.
Nórsko	28. 12. 1980	35/1980 Zb.
Švédsko	8. 10. 1980	9/1981 Zb.
Cyprus	30. 12. 1980	30/1981 Zb.
Španielsko	5. 6. 1981	23/1982 Zb.
Dánsko	27. 12. 1982	53/1983 Zb.
Nemecko	17. 11. 1983	18/1984 Zb.
Zväzová republika Juhoslávia	15. 10. 2001	269/2002 Z. z.
Taliansko	26. 6. 1984	17/1985 Zb.
India	13. 3. 1987	77/1987 Zb.
Čína	23. 12. 1988	41/1988 Zb.
Grécko	23. 5. 1989	98/1989 Zb.
Brazília	14. 11. 1990	200/1991 Zb.
Nigéria	2. 12. 1990	339/1991 Zb.
Tuniská republika	25. 10. 1991	419/1992 Zb.
Veľká Británia a Severné Írsko	20. 12. 1991	89/1992 Zb.
Kanada	18. 12. 2001	369/2002 Z. z. 96/2007 Z. z.
Luxembursko	30. 12. 1992	227/1993 Z. z.
Česká republika	14. 7. 2003	238/2003 Z. z.
USA	30. 12. 1993	74/1994 Z. z.
Maďarsko	21. 12. 1995	80/1996 Z. z.
Poľsko	21. 12. 1995	95/1996 Z. z.
Rumunsko	29. 12. 1995	105/1996 Z. z.
Ukrajina	22. 11. 1996	173/1997 Z. z.
Chorvátsko	14. 11. 1996	220/1997 Z. z.
Ruská federácia	1. 5. 1997	31/1998 Z. z.
Švajčiarska konfederácia	23. 12. 1997	127/1998 Z. z.
	8.8.2012	v znení 224/2012 Z. z.
Turkmenistan	26. 6. 1998	100/1999 Z. z.
Turecko	2.12.1999	90/2000 Z. z.
		red.ozn. čiastka č. 73/2000
Írsko	30.12.1999	365/2000 Z. z.
Austrália	22.12.1999	157/2000 Z. z.
Juhoafrická republika	30.6.1999	39/2001 Z. z.
Lotyšská republika	12.6.2000	317/2000 Z. z.
Malta	20.8.2000	318/2000 Z. z.
Izrael	23.5.2000	327/2000 Z. z.

Bielorusko	5.7.2000	112/2001 Z. z.
Indonézska republika	30.1.2001	12/2002 Z. z.
Bulharská republika	2.5.2001	287/2001 Z. z.
Litovská republika	16.12.2002	756/2002 Z. z.
Islandská republika	19.6.2003	225/2003 Z. z.
Kórejská republika	8.7.2003	244/2003 Z. z.
	red.ozn. čiastka č. 168/2003	
Uzbecká republika	17.10.2003	444/2003 Z. z.
Slovinská republika	11.7.2004	386/2004 Z. z.
Portugalská republika	2.11.2004	11/2005 Z. z.
Singapurská republika	12.6.2006	381/2006 Z. z.
Estónska republika	29.3.2006	383/2006 Z. z.
Moldavská republika	17.9.2006	514/2006 Z. z.
Spojené štáty mexické	28.9.2007	429/2007 Z. z.
Kazašská republika	28.7.2008	257/2008 Z. z.
Vietnamská socialistická republika	29.7.2009	296/2009 Z. z.
Sýrska arabská republika	27.2.2010	35/2010 Z. z.
Macedónska republika	27.4.2010	153/2010 Z. z.
Veľká líbyjská arabská ľudová socialistická džamáhírija	21.6.2010	258/2010 Z. z.
Gruzínsko	29.7.2012	201/2012 Z. z.

**Dohody SR o podpore a vzájomnej ochrane investícií
(k 30. 9. 2012)**

Zmluvný štát	Platnosť odo dňa	Vyhlásené v Zbierke zákonov
Rakúska republika	1. 10. 1991	454/1991 Zb.
Francúzska republika	27. 9. 1991	453/1991 Zb.
Fínska republika	23. 10. 1991	478/1991 Zb.
Kanada	14. 3. 2012	26/2012 Z. z.
Kráľovstvo Nórska	6. 8. 1992	530/1992 Zb.
Hospodárska únia Belgicko- Luxemburská	13. 2. 1992	574/1992 Zb.
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	26. 10. 1992	646/1992 Zb.
Švajčiarska konfederácia	7. 8. 1991	459/1991 Zb.
Švédske kráľovstvo	23. 9. 1991	479/1991 Zb.
Holandské kráľovstvo	1. 10. 1992	569/1992 Zb.
SRN	2. 8. 1992	573/1992 Zb.
Dánske kráľovstvo	19. 9. 1992	575/1992 Zb.
Španielske kráľovstvo	28. 11. 1991	647/1992 Zb.
Indonézia	1. 3. 1995	56/1995 Z. z.
Bulharsko	9. 3. 1995	144/1995 Z. z.
USA	19. 12. 1992	193/1995 Z. z.
		red.ozn. z 19.10.2004
	13. 7. 2004	552/2004 Z. z.
Tadžikistan	12. 3. 1996	26/1997 Z. z.
Poľsko	14. 3. 1996	27/1997 Z. z.
Ukrajina	13. 4. 1996	28/1997 Z. z.
		v znení 206/2003 Z. z.
	20. 8. 2009	271/2009 Z. z.
Ruská federácia	2. 8. 1996	48/1997 Z. z.
Kuba	5. 12. 1997	288/1998 Z. z.
Lotyšsko	30. 10. 1998	26/1999 Z. z.
Zväzová republika Juhoslávie	16. 7. 1998	68/1999 Z. z.
	13. 10. 2005	393/2005 Z. z.
Chorvátsko	5. 2. 1997	69/1999 Z. z.
		Dodatkový protokol č. 453/2009 Z. z.
Maďarsko	19. 7. 1996	70/1999 Z. z.
Slovinsko	28. 3. 1996	89/1999 Z. z.
Uzbekistan	4. 2. 1999	101/1999 Z. z.
KĽDR	17. 4. 1999	180/1999 Z. z.
	6. 12. 2009	Dodatkový protokol č. 502/2009 Z. z.
Portugalsko	15. 5. 1999	234/1999 Z. z.
Turkmenistan	10. 3. 1999	235/1999 Z. z.
Rumunsko	3. 3. 1996	244/1999 Z. z.
Čína	1. 12. 1992	37/2000 Z. z.
		Dodatkový protokol č. 259/2007 Z. z.
Egyptská arabská republika	1. 1. 2000	159/2000 Z. z.

Malta	29. 5. 2000	290/2000 Z. z.
Grécka republika	31. 12. 1992	363/2000 Z. z.
Taliansko	22. 11. 2000	110/2001 Z. z.
Izrael	24. 6. 2003	369/2003 Z. z.
Kórejská republika	7. 2. 2006	4/2006 Z. z.
Bieloruská republika	1. 9. 2006	468/2006 Z. z.
Rumunsko	31. 10. 2006	26/2007 Z. z.
Singapurská republika	6. 6. 2007	286/2007 Z. z.
Indická republika	16. 6. 2007	11/2008 Z. z.
Spojené štáty mexické	8. 4. 2009	41/2009 Z. z.
Moldavská republika	15. 11. 2009	398/2009 Z. z.
Bosna a Hercegovina	19. 11. 2009	455/2009 Z. z.
Sýrska arabská republika	9. 12. 2009	512/2009 Z. z.
Libanonská republika	22. 5. 2010	223/2010 Z. z.
Jordánske hášimovské kráľovstvo	9. 6. 2010	249/2010 Z. z.
Vietnamská socialistická republika	18. 8. 2011	247/2011 Z. z.
Macedónska republika	25. 8. 2011	248/2011 Z. z.
Malajzia	5. 2. 2012	36/2012 Z. z.
Kuvajtský štát	5. 9. 2012	258/2012 Z. z.